

PO JUGOSLAVIJI

Optimizem zeniških
železarjev

Čeprav še niso dokončno urejene bilance poslovanja za minulo leto, je 20 tisoč zeniških metalurgov, zaposlenih v največji jugoslovanski železarni, z optimizmom začelo novo poslovno leto. Opravičilo zanj niso samo doseženi rezultati, ampak tudi občutek, da je najtežje šlo že mimo. Zeničarji pričakujejo, da bodo letos imeli dovolj železove rude. Rudniki rudarsko metalurškega kombinata (Ljubija, Vares in Radovan), v okviru katerega posluje tudi zeniška železarna, namreč lahko zagotovijo dovolj rude za milijon 750 tisoč ton jekla in drugih izdelkov. To bi zmogli tudi lani, če ne bi precejšen del rude odstopili drugim železarnam.

Šest tisočakov
s knjizic

Dosedanji limit dnevnih izplačil z dinarskih hranilnih knjizic bo najbrž povečan na 6 tisoč dinarjev. To je ena od novosti iz sporazuma bank o poslovanju z dinarskimi prihranki. Sporazum bo danes obravnaval izvršni odbor združenja bank iz Jugoslavije.

Cena piščancem
raste

V tem srednjeročnem obdobju bi morala Jugoslavija zagotoviti za 110 tisoč ton večji tržni presežek piščančjega mesa, da bi zagotovila domače potrebe in uresničila izvozne načrte. Za takšno usmeritev govori tudi podatek, da se je v zadnjih petih letih pri nas povečala poraba piščančjega mesa od 7 na 11 kilogramov na prebivalca. 1985. leta pa bo dosegla predvidoma 16 kilogramov. V zvezi s tem so zlasti zanimivi načrti Vojvodincev, ki v prireji piščancev vidijo prihodnost. Za razvoj kokošjereje bodo do leta 1985 vložili 5 milijard dinarjev. Za ta denar bodo zgradili 339 objektov, v katerih bodo priredili za 80 tisoč ton piščančjega mesa na leto, nesnice pa bodo znesle po 900 tisoč jajc.

Neenotna
avtomobilska
industrija

Slovenska industrija avtomobilov in motorjev je že dalj časa v denarni in proizvodni zagati. Vse preveč so posamezne tovarne (TAM, IMV, Tomos in Cimos) načrtovale svojo rast zaprti samo v ogrado okoli svojih proizvodnih dvoran in vodstvenih pisarn. Na dlani je, da ta industrija ne bo nikoli zaplula v mirne in donosne vode, če ne bodo njeni vodstveni možje sedli skupaj ter razvoj in proizvodnjo načrtovali enotno.

Premog predvsem
za termo elektrarne

V bosanskohercegovskih premogovnikih bodo letos izkopali približno 14,68 milijona ton premoga. To bo za 6,2 odstotka več kot lani. Pričakujejo, da ga bodo doma porabili približno 10,13 milijona ton, za druge republike pa ga načrtujejo blizu 3,99 milijona ton. Prednost pri dobavi bodo imele termo elektrarne, ki v Bosni in Hercegovini sicer porabijo 66 odstotkov od celotnega izkopa.

Vsebinska sprejemljiva,
denar . . .

Svet za informiranje pri občinski konferenci SZDL Tržič je razpravljal o razvoju ter financiranju časopisa Glas in lokalne radijske postaje Tržič

Tržič - Petkova seja sveta za informiranje, ki deluje pri občinski konferenci SZDL Tržič, je bila namenjena predvsem obravnavi razvojnih programov gorenjskega časopisa Glas in lokalne radijske postaje Tržič.

Razprava se je sukala največ okrog denarja, ki naj bi ga občinska konferenca socialistične zveze kot ustanoviteljica v obliki dotacije letos prispevala za delo teh dveh sredstev obveščanja. Časopisno podjetje namreč predlaga, naj bi bil letošnji delež gorenjskih občin - ključ razdelitve je bil sprejet že pred leti - v skupnem znesku večji za 30 odstotkov od lanskega. Ne gre le za vsebinsko obsežnejši, pestrejši in boljši časopis, ampak tudi za občuten skok stroškov za papir, tiskarske in poštne storitve, ki jih podjetje z lastnim dohodkom ne bo moglo nadomestiti.

Svet za informiranje je podprl predlog Časopisnega podjetja Glas, žal pa niti sam niti občinska konferenca SZDL nima vrste, iz katere bi črpal denar. Težave gorenjske časopisne hiše naj bi upošteval izvršni svet združenja občin Tržič pri oblikovanju letošnje proračunske porabe.

Pri dotaciji so se člani sveta zadržali tudi, ko so obravnavali sred-

njeročni razvojni program Glasa. Z 11,2-odstotnega deleža v letu 1980 naj bi dotacije v celotnem prihodku Časopisnega podjetja Glas 1985. leta predstavljale 20 odstotkov. Predlagano povišanje kolektiv utemeljuje predvsem z vsebinsko bogatejšim časopisom, kar seveda pomeni tudi več delavcev.

Glede na vse težje pogoje gospodarjenja in omejevanje porabe se svet za informiranje ni dokončno opredelil do ponujenega razvojnega programa časopisa Glas. Razprava o njem in o povečanju prispevka ustanoviteljic bo morala steči drugje; najprej na predsedstvu občinske konference socialistične zveze.

Podobno nemočni so bili člani sveta, ko so govorili o financiranju domače radijske postaje. Težava je nastala, ker je RTV Ljubljana »lokalcem« ukinila dotacije. Za tržiški kolektiv letos to pomeni izpad okrog 350.000 dinarjev, ki ga bo morala nadomestiti ustanoviteljica, socialistična zveza. Sprememba je že precej dolgo znana, še vedno pa ni znano, iz katerega vira naj bi tržiški radio denar dobil. Sploh bi bilo potrebno sofinanciranje radia čimprej sistemsko rešiti.

H. J.

Kritično in ustvarjalno
o problemih

Sredi letošnjega leta bo 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije. Priprave zanj so se začele, čeprav v tem trenutku še niso dovolj poglobljene in se tičejo predvsem organizacijsko-programskih priprav. Zato je še kako pomembno, da se čimprej začne vsebinske priprave. Ob njih je namreč še kako odvisno, kakšni bodo rezultati kongresa. Razprava torej ne more biti stvar trenutnih potreb in interesov, temveč mora biti povezana s temeljnimi vprašanji razvoja družbeno-ekonomskih odnosov na samoupravnih temeljih in ob tem vlogi in položaju delavcev v njih. Ta interes in položaj pa je eno od temeljnih vprašanj za naš nadaljnji razvoj, ki smo si ga opredelili in si ob tem zastavili naloge, tako na kongresih zveze sindikatov in zveze komunistov. Zatorej je povsem razumljivo, da bo potrebno razpravo naravnati na tista vprašanja, ki smo jih razglasili na najbolj pomembna in, ki so aktualna tudi danes pa v sedanjem obdobju še nismo dosegli zadovoljivih rezultatov. Teh nalog in problemov pa ni ravno malo, kakor tudi ni malo tistih, ki svojih nalog niso opravili.

Zato najbrž ni odveč pričakovanje, da bi bilo potrebno čas do kongresa izkoristiti prav v tem pogledu za odkritje in javno ter demokratično razpravo med delavci v organizacijah združenega dela. Spodbuditi kaže kritično in

ustvarjalno razmišljanje o aktualnih družbenopolitičnih sistemih in seveda iskati tiste predloge in rešitve, ki jih je potrebno upoštevati tako v temeljnih organizacijah kot v širši družbeni skupnosti. Ob tako zastavljenem delu bodo kaj hitro sploh tudi pomisleki o potrebnosti tretjega zbora delavcev-samoupravljalcev Jugoslavije.

Glasilo
KS Šenčur

Šenčur - Na koncu lanskega leta je krajevna konferenca SZDL Šenčur izdala drugo številko krajevnega glasila z naslovom »Glasilo krajevnih skupnosti Šenčur«. Avtorji številke krajane v prijetnem kramlajočem tonu seznanjajo z družbenopolitičnim delom in dejavnostjo krajevnih skupnosti lani in glavnimi nalogami, ki čakajo Šenčurjane v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Posebej omenjajo izgradnjo športnega parka (upajo, da bo letos spomladi nared), problematiko zaidalnega načrta, ki bi jo prav tako radi razrešili letos, otroški vrtec, ki ga kanijo odpreti čez tri leta, prodajalno Vinoguja, ki namerava odpreti v središču vasi prodajalno sveže zelenjave, makedonskih pijač in makedonskih kuharskih posebnosti, novo telefonsko centralo, gradnjo mrliških vežic, modernizacijo knjižnice, ureditev avtobusnih postajališč, asfaltiranje ceste do Visokega in še kopico drugih nalog, na katere opozarjajo krajani. Glasilo prinaša tudi druge, za ljudi zanimive novice.

Glasilo prispeva k hitrejšemu razvoju krajevnih samouprav in zato zasluži priznanje. Krajevna konferenca SZDL in njeni organi želijo v glasilu še bolj prikazati vsakodnevnimi utrip krajevnih skupnosti, zato bo nujno sodelovanje krajanov pri pisanju in oblikovanju glasila. Postati mora javna tribuna za kritično izmenjavo mnenj, stališč in pobud. Tudi po zaslugi takšnega glasila bo napredek krajevnih skupnosti še hitrejši. Poziv SZDL k sodelovanju je zato upravičen in ga ne kaže preslišati.

K. Mohar

JESENICE

Danes, 20. januarja, ob 10. uri se bo sestal izvršni svet jeseniške občinske skupščine. Na seji bodo sklepali o programu dela uprave inšpekcijskih služb za letošnje leto in se izrekli o soglasju k samoupravnemu sporazumu o pridobivanju in razporejanju dohodka te delovne skupnosti. Me drugim bodo obravnavali tudi predlog za razpust obrtnega podjetja za vzdrževanje hiš, steklarstvo in komunalne dejavnosti, osnutek srednjeročnega programa komunalnih del za obdobje 1981-1985 in programa za letošnje leto ter pregled uresničevanja dohodkov proračuna jeseniške občine, skladov, računov in nekaterih samoupravnih interesnih skupnosti za lansko leto. (S)

Oskrba Gorenjske z elektriko

Študije opozarjajo
in dokazujejo

KRANJ - Gorenjska ima samo dva večja vira električne energije: hidroelektrarni Medvode in Moste. V najugodnejših vodnih razmerah lahko proizvedeta le 30 odstotkov gorenjskih potreb. Kar 70 odstotkov jo moramo dobiti od druge. K nam prihaja po treh 110 kilovoltnih daljnovodih. Prvi napaja z električno energijo razdelilne transformatorske postaje (RTP) Medvode, Labore in Radovljica, drugi RTP Naklo, Moste in pa posebni odjem Železarne Jesenice, tretji, nemirnii imenovan, pa posebni odjem Železarne Jesenice. Obremenjenost oziroma zmogljivost vsakega daljnovoda, vsi prihajajo iz Kleč, dokazujejo, da se ob okviri ali remontu enega pojavijo motnje v odjemu, saj dva daljnovoda nista več kos vesa porabi!

Trije daljnovodi so za zdaj v normalnih pogojih napajanja še kos zagotavljanju potrebne moči električne energije. Vendar je vedno bližji čas, ko normalne oskrbe Gorenjske z električno energijo ne bo mogoče več zagotavljati. Študije Elektrotehnike Milana Vidmar iz Ljubljane prepričljivo opozarjajo na to, prav tako pa dokazujejo, da je trajna rešitev prehod s 110 kilovoltne napetosti na 400 kilovoltno, za kar pa bo nujno zgraditi dvosistemski daljnovod Beričevo - Kranj s transformacijo s 400 na 110 kilovoltov. Investicija mora biti nared do leta 1983. Takrat naj bi začela obratovati na Jesenicah nova elektroobložna peč. Odjem bo zanesljivo večji od prenosnih zmogljivosti. V programu je prav tako izgradnja RTP 400/110 kilovoltov Kranj - Okroglo, ki bo objekt Šavskih elektrarn. Gradnja daljnovoda z razdelilno transformatorsko postajo je v planu gorenjskih občin. Takšna rešitev je za gorenjske razmere najbolj sprejemljiva, prav tako pa tudi najbolj trajna rešitev.

D. Papler

Uspehi krajevne skupnosti
Gorje

Gorje - V krajevni skupnosti Gorje so v minulem obdobju dosegli največ uspehov pri asfaltiranju krajevnih cest, za kar so prispevali iz sredstev samoprispevka. Krajani pa so še dodatno prispevali denar in je tako danes večina vasi in krajev dobila asfaltno prevleko, ostali pa jo bodo letos.

Najbolj pereča je problematika pitne vode. Z lastnim zajetjem je bil urejen vodovod iz Spodnjih Laz in povezan na vodovodno omrežje iz Radovne in Buden-Poljane ter poteka proti Bledu in Zasipu. Zaradi premajhnih cevi in zmogljivosti zajetja ter velike potrošnje pa je 150 gospodinjstev v Podhodu in v Spodnjih Gorjah poleti brez vode, pomanjkanje pa se čuti tudi na Bledu in v Zasipu. V novem srednjeročnem planu je predvideno okrepitev vodovodnega omrežja z novim zajetjem Radovne, kar bo pokrivalo Bled, sedanjí vodovod pa Gorje in Zasip.

Upajo, da bodo v naslednjih petih letih uspeli napeljati še telefonsko omrežje z novo telefonsko centralo v Zgornjih Gorjah. V zadnjih letih so zgradili igrišča pri osnovni šoli, vrtem, v gradnji pa je objekt s klubskimi in stanovanjskimi prostori za upokojence, ki jih je v krajevni skupnosti okoli 400. Že so tudi sprejeli azaidalni načrt Praprotnica-

Zgornje Gorje, kjer bo okoli 10 stanovanj in zasebne hiše.

Krajevna samouprava je zadovoljna, čeprav ne brez problema. Gorje so velika krajevna skupnost številnimi naselji in z različnimi žavami, vendar si prizadevajo, da postopoma rešijo vse probleme.

Eno izmed najbolj množičnih društev je Planinsko društvo, ki je lani praznovalo zlati jubilej, oskrbuje Tržaško kočjo na Doliciu in Dom P. niko pod Triglavom. Aktiven je tudi TVD Partizan, DPD Svoboda, gasilsko društvo, turistično društvo, ljudska godba, radio klub in drugi.

Lani so izdali prvo številko glasila Gorjanc: ki so ga krajani lepo sprejeli.

V prihodnjem obdobju bodo izdali predvsem poskrbeti za zadovoljivo oskrbo krajanov s pitno vodo za ureditev vseh komunalnih problemov. Precej težav je s preskrbo, sto, ki postaja ozko grlo, pripravljajo pa se tudi za podaljšanje krajevnega samoprispevka. Več sredstev bodo morali nameniti tudi ureditvi mostov, ki jih je 14 in so precej trajani. Posebno skrb bodo namenili varstvu okolja in že lani organizirali široko očiščevalno akcijo, kjer so nabrali 300 kubičnih metrov odpadkov.

Drago Papler

DOGOVORIMO SE

Volitve
in
imenovanja

• IZVOLITEV SODNIKOV TEMELJNEGA SODIŠČA V KRANJU - Zaradi nepopolne zasedbe sistemiziranih delovnih mest na Temeljnem sodišču v Kranju je komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve razpisala prosta mesta treh sodnikov. Na razpis se je prijavilo šest diplomiranih pravnikov s pravosodnim izpitom. Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko je opravil postopek kadrovanja in predlaga za izvolitev Majdo Demšar iz Virmar pri Škofji Loki, Matjaža Černeta iz Radovljice in Nado Svetina z Jesenic.

• IZVOLITEV SODNIKA ZA PREKRŠKE - Zaradi odhoda sodnika za prekrške Vladimirja Jevška v pokoj komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlaga, da se ga razreši dolžnosti. Za novega sodnika za prekrške, ki naj bi bil tudi predstojnik organa za prekrške, predlaga Simono Čenčur, diplomirano pravnico s pravosodnim izpitom. Komisija predlaga tudi rezrešitev namestnice sodnika za prekrške Lidije Bajželj.

razum o združenju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih naprav v krajski občini do leta 1985. Zato je nujno imenovati koordinacijski odbor, ki bo spremljal in usmerjal uresničevanje dogovora. V koordinacijskem odboru naj bi bilo 58 članov: 11 iz družbenopolitičnih organizacij in skupnosti, 32 iz združenega dela in 15 iz krajevnih skupnosti.

• RAZREŠITEV PODPREDSEDNIKA IZVRŠNEGA SVETA - Predsednik izvršnega sveta Milan Bajželj predlaga, da se razreši dolžnosti podpredsednika izvršnega sveta Avgusta Ovsenik, ki odhaja s 1. marcem letos v pokoj. Novi podpredsednik bo izvoljen na naslednji seji.

• KADROVSKE SPREMEMBE V SVETU ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU - Spremembe se nujne zaradi upokojitve nekaterih članov ali odhoda na drugo dolžnost. Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve predlaga, da se razrešijo sedanji člani Ivan Demšar, Marjan Jurina, Šteško Mihelčič, Milka Kotnik in Dominik Mažgon, na novo pa se imenujejo Janez Pristotnik, Adolf Ramovš, Viktor Narobe, Angelca Rogelj in Anton Dražškovič.

• SPREMEMBA V STATUTARNOPRAVNI KOMISIJI - Komisija za volitve, imenovanja in administrativne zadeve skupščine predlaga, da se v komisiji razreši dolžnost Jakob Korečan, na njegovo mesto pa imenuje Slavko Solar iz Save.

Kanalizacijska žila se širi

Konec marca bo sklenjena druga etapa gradnje tržiškega kanalizijskega omrežja, ki bo stala okrog 9,6 milijona dinarjev – Nadaljevanje najbrž počasnejše zaradi pomanjkanja denarja

Tržič – Mesto leži v dolinah Mošenika in Tržiške Bistrice, ki sta obremenjena s tranzitnimi vodami, hudourniki in stalnimi manjšimi potoki. Vanju pa se stekajo tudi sanitarne in meteorne odpadne vode, ki predstavljajo nevarnost za okužbe, počasno zastrupljanje življenja v vodi in zunaj nje ter za razmnoževanje povzročiteljev raznih obolenj.

Zaradi vedno močnejšega onesnaževanja Mošenika in Tržiške Bistrice je skupščina občine že 1974. leta naročila idejni projekt glavnih sušnih zbirnih kanalov S in Sl, ki bo sta s pomočjo strankah kanalizijskih sistemov zbirala vse odpadne vode iz Tržiča in jih odvajala v centralno čistilno napravo.

Kanala Sl se začne ob bodočem stanovanjskem naselju Bavčevca na Slapu in bo zbiral odpadne vode z levega brega zgornjega dela Tržiške Bistrice, medtem ko kanal S zbira vse druge vode z urbanega območja Tržiča. Začenja se na Ravnah pod Čezeljami ter poteka ob Mošeniku

do sotočja s Tržiško Bistrico in naprej ob reki do konca nove industrijske cone, kjer je na Brezovem predvidena osrednja čistilna naprava.

Gradnja kanalizijskega omrežja je razdeljena v več etap. Njihova uresničitev je odvisna predvsem od trenutnih potreb, denarnih možnosti in napredovanja gradnje regulacije Tržiške Bistrice ter razvoja industrijske cone na Mlaku.

Čeprav se je začela že 1977. leta, je bila šele lani dokončno sklenjena prva etapa del na območju starega tržiškega mestnega jedra, kjer je bilo kanalizijsko omrežje že popolnoma dotrajano oziroma uničeno.

Prav v tem delu Tržiča je smrad in onesnaženost človekovega bivalnega prostora že preseгла vse dopustne meje. Zato so se občani najprej odločili za gradnjo kolektorskega voda in kapilarnega sistema priključkov v mestnem jedru, čeprav je tak način v nasprotju s strokovnimi izkušnjami. Da vlaganje ni doseglo pravega učinka, dokazuje zgoščen iztok fekalij in površinskih voda v Mošenik pod zdravstvenim domom, ki povzroča še močnejšo onesnaženost potoka in smrad v okolici iztoka.

Zato se je občinska komunalna skupnost odločila, da čimprej vlož

denar v gradnjo druge etape primarne kanalizijskega kolektorja od zdravstvenega doma do starega mostu pri tovarni obutve Peko. S tem bi na kolektor priključili tudi že mehansko čiste industrijske vode iz tovarne BPT Tržič.

Zaradi obilice težav pri izdelavi dokumentacije in izdaji dovoljenja pa se je gradnja začela šele lani. Sklenjena bo konec marca letos, stala pa bo okrog 9,6 milijona dinarjev. Denar zanjo je prispevala komunalna skupnost Tržič, območna vodna skupnost Gorenjske in Ljubljanska banka v obliki posojila. Dela izvaja Vodnogospodarsko podjetje iz Kranja, ki ima zaradi pomanjkanja materiala in zahtevnosti gradnje precej težav. Kanali in jaški morajo biti namreč vodotesni, saj večji del kanalizijskega poteka pod nivojem Tržiške Bistrice in Mošenika in je zato potrebno vodotok začasnó presmeriti. Delavce ovirajo tudi visoke vode in težak dostop gradbenih strojev do struge.

Nadaljevanje gradnje kanalizijskega omrežja je trenutno precej zaskrbljujoče. Politika bančnega kreditiranja je ostra, razen tega pa je območna vodna skupnost Gorenjske Tržiško Bistrico uvrstila v drugo skupino onesnaževalcev in torej ne pride več v poštev za sofinanciranje. Vsekakor pa namerava tržiška komunalna skupnost dati prednost gradnji na Ravnah, kjer bo po novem zazidalnem načrtu potreben še en krak kolektorja, kar bo predvidoma stalo šest milijonov dinarjev.

H. Jelovčan

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske, n. sub. o. Kranj

poslovna enota Jesenice obvešča

da je z 19. 1. 1981

začela poslovati nova ekspozitura banke na Plavžu (v novem preskrbovalnem centru)

Ekspozitura bo poslovala vsak dan dopoldan od 8.30 ure – 11. ure vsak dan popoldan od 14. ure – 17. ure, v sobotah pa od 8. ure do 11. ure

V finale sedem ekip

Kot vsako leto bo tudi letos Gorenjska turistična zveza Kranj priredila Srečanje turističnih delavcev Gorenjske. Tokrat bo že enajsto.

Organizirano bo 31. januarja v Tržiču. Ob tej priložnosti komisija za turistični podmladek pri GTZ pregleda preteklo delo turističnih podmladkov Gorenjske. Poleg tekmovalja najboljših nalog na turistično vsebino ter dejavnosti podmladkov v preteklem letu poteka tudi tekmovalje v kvizu s turistično vsebino. Letos zajema KVIZ starejšo in novejšo zgodovino, gospodarske in turistične zanimivosti Tržiča in okolice.

Za to tekmovalje se je prijavilo šestnajst ekip turističnih podmladkov, zato je bilo v soboto, 10. januarja predtekmovalje v hotelu Park na Bledu. Ekipa podmladkov iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice, Peter Kavčič iz Skofje Loke, Josip Plemelj z Bleda, Lucijan Seljak iz Kranja, France Prešeren iz Kranja, Simon Jenko iz Kranja in podmladek TD iz Nakla se bodo udeležile finalnega dela kviza v Tržiču. Zmagovalna ekipa bo prejela prehodni pokal, katerega hrani podmladek OŠ Peter Kavčič iz Skofje Loke, leto prej pa je zmagala ekipa podmladka TD Naklo. Drago Papler

Kranjski kmetijski in prehrambeni načrti

Skupno je lažje premakniti voz

Kranj – Ta teden bodo vsi podpisniki družb, dogovora o temeljnih plana kranjske občine prejeli v razpravo in podpis samoupravni sporazum o združevanju sredstev v samoupravnem skladu za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v kranjski občini do leta 1985. Sporazum je uresničitev republiškega zakona o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane, hkrati pa tudi uresničitev odloka, ki ga je že sprejela občinska skupščina. Prav tako pomembno kot to je ugotovitev, da je samoupravni sporazum rezultat enoletnega dela organov skupščine in izvršnega sveta ter kmetijskih organizacij združenega dela. Nastal je enotno oblikovan in dogovorjeni sporazum, ki uveljavlja splošni družbeni

pomen, interes ter obveznosti pri razvoju kmetijstva in zagotavljanju hrane ter nemotene preskrbe.

Kranjčani sodijo, da bi v skladu združevali 0,3 odstotka od bruto osebnih dohodkov delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih. Bruto osebni dohodek je najstalniji in najzanesljivejši vir sredstev, brez katerih si ne moremo predstavljati razvoja kmetijstva, kakršnega želimo, zagotavljanja hrane, ki jo bo iz leta v leto bolj primanjkovalo, če ne bi skrbeli za njene trajne vire, in normalne preskrbe, ki je posebno lani zašepala. Predlagani sporazum, ki ga bodo po sredini seji izvršnega sveta občinske skupščine še dopolnili in predložili še druge spremljajoče dokumente, je dokaz spoznanja, da je s skupnim delom lažje premakniti voz tudi na zahtevnem kmetijskem in prehrambnem področju!

Oblikovan je letošnji predlog programa sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane. Upoštevana je rastlinska proizvodnja, živinorejska proizvodnja, vključno s prašiči, ovci in konji, proizvodne in strojne skupnosti, pospeševanje kmetijske proizvodnje v hribovskem svetu, nadomestila za obresti za posojila, nadomestila v primeru izpada dohodka, množično zavarovanje živine in enotno organizirano pospeševalna služba, za katere delo je tudi oblikovan program. Skupaj s sredstvi, zbranimi na osnovi samoupravnega sporazuma, denarjem iz občinskega proračuna in republiških skladov bi letos združili v skladu 21.205.000 dinarjev, do leta 1985, za kar bo program izdelan do konca leta, pa bi se v skladu nabralo okrog 7 starih milijard dinarjev.

Cilji sporazumevanja so skladni z usmeritvami republike in občine, kjer sta kmetijstvo in prehrana prednostni. Gre za družbeno usmerjeno proizvodnjo, za dogovorjene naloge v planskih dokumentih, za pospeševanje intenzivnosti obdelave in proizvodnje ter produktivnosti, za povezovanje dejavnosti, ki nosijo glavno breme v kmetijstvu, predelavi in zagotavljanju hrane. Skratka, gre za natančno določene in dogovorjene naloge. To pa je velika prednost sporazuma, ki mora biti interes vsakogar.

J. Košnjek

Kmetijski inženirji in tehniki iz vse Slovenije so se pretekli petek zbrali v Kranju na svoji 17. redni skupščini. Udeležil se je tudi tovariš Nedeljkovič, sekretar Zveze kmetijskih inženirjev in tehnikov Jugoslavije. – Foto: D. Dolenc

Kmetijstvu večjo skrb

Kranj – Pretekli petek so se na 17. redni skupščini zbrali člani Zveze kmetijskih inženirjev in tehnikov Slovenije in se pogovorili o težavah, ki danes tarejo našo kmetijsko proizvodnjo o dosedanjih uspehih in nalogah, ki jih čakajo za večji napredek te pomembne veje našega gospodarstva. Več moramo pridelati poljščin kot sta pšenica in sladkorna pesa, razširiti kmečki turizem, usposobiti kmečko mladino za sezonsko dopolnilne poklice, jih izobraževati, razširiti govedorejo, prašičerejo, konjerejo, usposobiti tisoče in tisoče hektarjev rodovitne a neobdelane zemlje, napolniti pašnike z drobnico, izboljšati setveno strukturo poljščin, moderno opremiti kmetije, da bodo dale od sebe veliko več, so poudarjali. Veliko preveč je v našem kmetijstvu še neizkoriščenih možnosti. Tudi v kmetijstvu, ugotavljajo, je po zadržah preveč administriranja in premalo dela na terenu in da je tudi tu, posebno pri kmetijskih pospeševalcih, potrebna pri delu večja enotnost in učinkovitost. Zaskrbljujoča je starostna struktura ljudi, ki danes delajo na kmetijah. Prepočasni naše goveje črede zamenjajemo s plemenitejšimi vrstami; tesnejše bi moralo biti sodelovanje z živinorejsko-vete-

rinarskimi zavodi. Predvsem pa bi morali naše kmetije bolje opremiti, da bi bilo zagotovljeno pravočasno spravilo krme. Potem bi bilo tudi tržnih viškov več.

Skupščina pa je spregovorila tudi o problemih in pomenu raziskovalnega dela v kmetijstvu. Šest glavnih nalog ima pred sabo kmetijska raziskovalna skupnost; ovrednotiti je treba kmetijski potencial našega prostora, raziskati biološke osnove kmetijskih rastlin, da bi obogatili sedanje vrste, raziskati patologijo in narediti več za varstvo kmetijskih rastlin, poskrbeti za uvajanje nove tehnologije, ki bi služila tudi konstruktorjem kmetijskih strojev pri nas, raziskave na področju melioracije ter oblikovanje socio-ekonomskih proizvodnih modelov, ki bi skupaj s sistemskimi ukrepi zagotavljali hitrejši razvoj in izboljšavo izobraževalnega procesa v kmetijstvu. Tudi za živali ima kmetijska razvojna skupnost svoje načrte: proučiti genetiko in selekcijo živali, prehrano živali ter ekologijo in varstvo okolja v živinoreji. Eno pomembnih raziskovalnih del pa bi bila tudi priprava biološke karte Slovenije.

D. D.

Voda je, vode ni...

Že od jeseni sem stanovalci višjih nadstropij v kranjskih blokih posebno na Planini, opažajo, da ob sobotah in nedeljah iz njihovih pip teče tanek, pretanek curek vode, včasih pa voda celo povsem preneha teči. Pa čeprav je hidrofor vključen po cel dan. S pomočjo hidroforov bi morala višja nadstropja imeti celo močnejši pritisk vode kot nižja nadstropja, toda, če vode ni, tudi pritiska ni. In zmanjka je ravno takrat, ko ima gospodinja največ opraviti z vodo: treba je oprati perilo, pomiti posodo, skopati vso družino. Toda naenkrat zaslišijo, kako v njihovem pralnem stroju tuli, ker mu manjka vode, iz pomivalnega stroja se kadi, umiješ se pa lahko le po matje. . . In potem love z lonci vodo pri vsaj pipah, če bi se je le kaj več nateklo, da bi bilo za najnujnejše. Sedaj upravljeno sprašujejo, kaj je temu krivo in kdaj bo po njihovih ceveh priteklo več vode.

Povprašali smo o tem kranjski Vodovod, pa so nam povedali, da so ozko grlo preozki cevovodi, ki peljejo vodo na Planino. Za prvotno zamišljeno gradnjo so bile dovolj široke, ko pa so na napeljavo priključili še Planino II, so pa moči pojenjale. Trenutno so rekli, da ne morejo dosti pomagati. Malce bo težave omilili elektromagnetski ventili, ki bo avtomatsko reguliral pretoke vode iz črpališča na Gorenji Savi v rezervoar v Stratišču in kranjski vodovodni stolp. Zdej to urejajo še ročno. Vendar na ta ventil že več mesecev zaman čakajo: dobiti bi ga morali od našega edinega proizvajalca tovrstnih ventilov MIV Varaždin. Stal bo 30 starih milijonov in bo z njim začetek avtomatike pri kranjskem vodovodu.

Nujno pa bo, še preden bo na omrežje priključena Planina III, ki bo »teje« po vodi še povečala, speljati na Planino cevovod iz stratiškega rezervoarja, ki se prav tako, kot vodovodni stolp, napaja iz črpališča na Gorenji Savi. Cevovod naj bi šel pod novim kranjskim mostom.

Največja zavora pa je seveda cevovod, ki ne zmore več tolikih potreb in čeprav je rezervoar na Zelenem hribu poln in voda v zajetju teče čez, v Kranju še vedno manjka vode. V srednjeročnem planu 1981 – 1985 je razširitev starega cevovoda načrtovana, toda dokler to ne bo narejeno, bodo še težave z vodo, napovedujejo pri Vodovodu. Več si zaenkrat lahko pomagajo stanovalci sami: dela, ki zahtevajo več vode, naj opravijo med tednom, v času, ko je vodovod manj obremenjen, ko je pritisk v ceveh močnejši in ne čakati na konec tedna.

D. D.

Skupnost predelovalcev kovin in plastike

V teku so priprave na združitev Titana iz Kamnika, Kovinoplastike iz Loža, Lame iz Dekanov in Liva iz Postojne v poslovno skupnost predelovalcev kovin in plastike — Cilj združevanja, ki ima korenine v večletnem sodelovanju, je kompletiranje programa izdelkov, ki jih potrebuje lesna in gradbena industrija

V štirih delovnih organizacijah — Titanu v Kamniku, Kovinoplastiki v Ložu, Lami v Dekanovih in Livi v Postojni — je te dni v javni razpravi samoupravni sporazum o združitvi v poslovno skupnost predelovalcev kovin in plastike. O njem se bodo izrekli samoupravni organi in februarja je predviden referendum, na katerem se bodo o njem izrekli delavci vseh štirih članic.

Sodelovanje Titana, Kovinoplastike in Lame sega v pretekla leta, še v obdobje, ko so v Kovinoplastiki in Lami storili prve korake v organiziranju proizvodnje. Titan je tedaj obema odstopil del proizvodnega programa in celo nekaj rabljenega orodja. Ta simbolična pomoč je bila v obeh delovnih kolektivih zelo cenjena in je bila vseskozi vez odkritih in prijateljskih poslovnih odnosov. Poglobljanje sodelovanja je praktično privedlo do delitve na komercialnem in tehničnem področju in z razvojem proizvodnje, ki se je usmerila v specializacijo v izdelovanju okovja, privedlo do osnivanja interesne skupnosti proizvajalcev okovja leta 1973. Leto dni kasneje je vanjo vstopil tudi Merkur iz Kranja, s čimer se je povezovanje proizvodnje razširilo tudi na tržno področje. Sodelovanje vseh delovnih

organizacij je bilo pristno in odkrito, prineslo je delitev proizvodnih programov, specializacijo proizvodnje, tehnično in tehnološko sodelovanje.

Zakon o združenem delu je prinesel nove možnosti in nove opredelitve za združevanje: povezovalne v poslovne skupnosti ali v sestavljene organizacije združenega dela. Titan, Kovinoplastika in Lama, pridružil pa se jim je še Liv iz Postojne, so se dogovorili o osnovanju poslovne skupnosti predelovalcev kovin in plastike in če bodo izkušnje koristne, bo to korak k kasnejši končni povezavi v sestavljeno organizacijo združenega dela.

Premajhen trg za zelenjavo

Anton Aljančič iz Kovorja na petih hektarih nju prideluje povrtnino, ki jo prek kmetijske zadruge prodaja največ Živilom in Sadje-zelenjavi — Premalo razvejana prodajna mreža in težave z gnojili

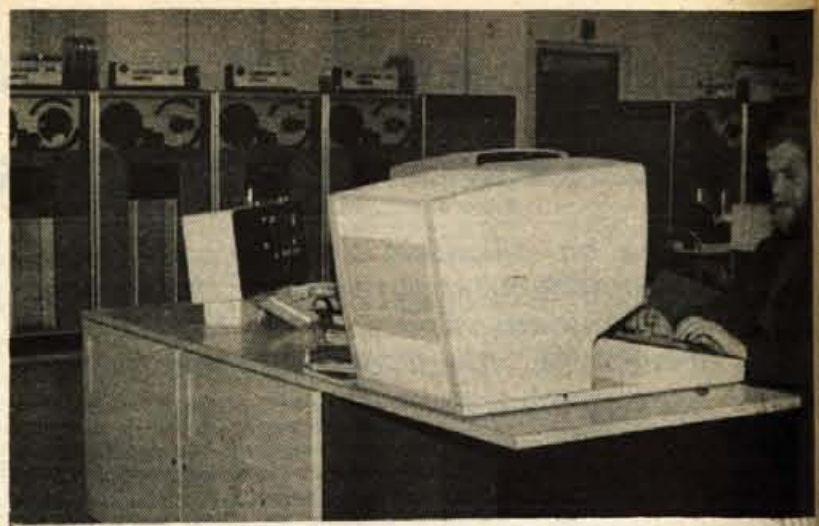
Tržič — V tržički občini, ki ima komaj tri odstotke kmečkega prebivalstva, zavzema ob živinoreji pomembno mesto pridelovanje povrtnine, s katero se ukvarjajo predvsem nižinski kmetje v Križah in okoliških krajih.

Enega od pomembnejših gojiteljev zelenjave srečamo tudi v Kovorju. Na petih hektarih obdelovalne zemlje, ki je kot nalašč primerna za to vrsto kulture, Anton Aljančič že dvajseto leto prideluje zelje, solato, peteršilj, korenje, včasih cvetačo in zaradi kolobarjenja tudi kakšno tona krompirja.

Anton Aljančič je kmet od glave do pete. Že od mladega je predan zemlji; neguje jo in seveda skuša iz nje dobiti čim več. Usmeritev v gojenje povrtnine se mu je posrečila, zahteva pa veliko truda in predvsem

Ponudba združenih delovnih organizacij obsega skoraj vse elemente iz kovin in plastike, ki jih potrebuje lesna industrija v proizvodnji stavbnega pohištva, pohištva in delno tudi programa vodovodnih in ogrevalnih naprav v gradbeništvu. Cilj poslovne skupnosti je racionalizacija, specializacija proizvodnje in poslovanja, s čimer bodo združeni vsi predelovalci kovin in plastike lahko uspešneje delovali tudi kot vsak posameznik.

Združeni predelovalci kovin in plastike bodo še naprej intenzivno razvijali in racionalizirali proizvodnjo celovite ponudbe, pospešeno prešli tudi na področje marketinške obdelave tržišča, združili moči na področjih splošne usmeritve razvojnih programov, sodelovali pri realizaciji skupnih proizvodnih programov in podobno. Prednosti takšnega združevanja so vsekakor številne in rezultati uspešnega povezovanja bodo pomemben prispevek k uresničevanju v naši družbi sprejetih smeri povezovanja. M. Volčjak

Obdelava podatkov v novem računskem centru zahteva od delavcev dodatna znanja — Foto: S. Saje

Gradijo celovit sistem informacij

V jeseniški železarni so pri obdelavi podatkov dobrih dveh desetletjih znatno napredovali. Pred nedavnim so odprli sodoben računski center z novim elektronskim računalnikom, ki je d načrtovanega celovitega sistema informacij. Poleg uspehov tudi težave

Jesenice — V obdelavo podatkov so se v jeseniški železarni usmerili leta 1957, ko je v takratnem računalniškem centru enajst delavcev začelo strojno obračunavati osebne dohodke. Zatem so iz leta v leto širili področje obdelave podatkov in dopolnjevali tudi opremo, saj so sprva delali z najetimi klasičnimi stroji. Leta 1969 so dobili elektronski računalnik znamke IBM. To je bil prvi večji mejnik v razvoju obdelave podatkov, najpomembnejši pa je prav gotovo izgradnja sodobnega elektronskega računskega centra, za katero so se odločili pred približno tremi leti.

Izgradnjo novega objekta, dogradili so ga za jeseniškim delavskim domom decembra lani in je stal 60 milijonov dinarjev, sta narekovala predvsem obseg nove računalniške opreme in potreba po novi avtomatski telefonski centrali. Centrala, oprema zanjo je stala 20 milijonov dinarjev, bo začela delovati predvidoma maja letos, skozi njo in sistemski prostor računskega centra pa bodo potekale vse informacije v železarni.

Novi elektronski računski center železarne, odprli so ga ob koncu lanskega leta, je pomembna pridobitev. Obseg poslovanja z velikim številom izdelkov in stalno spreminjanje poslovnih razmer namreč zahtevata hitre in kvalitetne informacije, ki so potrebne pri sprejemanju odločitev. Novi računalnik znamke IBM s perifernimi enotami in terminalsko mrežo, vsa oprema je vredna 4,3 milijone dolarjev, bo omogočil postavitev celovitega sistema poslovnih in drugih informacij. Medtem ko je bila osnova prejšnje obdelave podatkov v glavnem fi-

nančno-komercialno poslovanje le delno proizvodnja, bo osrednja sedanje dejavnosti centra načrtovanje in spremljanje proizvodnje. Prek terminalov bodo delavci meljnih organizacij in strokovnih služb železarne uporabljali računalniške informacije, z njimi bodo tudi zajeli pomembnejše slovnice dohodke v delovni organizaciji. Načrtovanje in kontrola proizvodnje valjarn bodo vodili z računalniki, ki bodo povezani s glavnim računalnikom.

Po prvotnem načrtovanju naj bi center razvijal s porazdeljenimi področji obdelave podatkov in procesnih računalnikov v železarni. V bodoče naj bi postal nosilec voja obdelave podatkov za jeseniško in radovljiško občino. V oddelku sektorja za ekonomiko Elektro računski center, kjer danes delujejo delavci, predvidevajo, da bo prvo stopnjo terminalne mreže postavili do konca letošnjega leta. Petih letih pa naj bi v celoti do dila nov računalniški sistem.

Seveda se v računskem centru železarne, kakor je med drugim vedal njegov vodja Vasilij Kolar, razen z uspehi srečujejo tudi z nekatimi težavami. Gre zlasti za vedno premalo zavzetost pri izvedenju računalniških zmogljivosti delovnih organizacij in neustrezna vrednotena opravila delavcev obdelavi podatkov. Zaradi slednjih strokovnjaki odhajajo, že sicer zaostajajo za načrtovanim številom delavcev. Obenem želijo, da bi izobraževalnih ustanovah za izobraževanje računalništva dali poudarka praktičnemu uspehu v delu.

S. S.

Lansko delo železarjev

Jesenice — Delavci proizvodnih temeljnih organizacij jeseniške železarne so lani proizvedli skupno milijon 440 tisoč 901 tona izdelkov. Izpolnili so 90,3 odstotka načrtovanih nalog v družbenem planu oziroma 93,5 odstotka obvez glede na program, s katerim vsak mesec prilagajajo družbeni plan resničnim razmeram, predvsem oskrbi s polproizvodi in drugimi surovinami, zastojem v proizvodnji in popravilom naprav.

Pet temeljnih organizacij, Livarna, Hladna valjarna Jesenice, Vratni podboji, Jeklovnik in Želbljarna, je preseglo družbeni plan od 0,1 pa do 23,2 odstotka; slednji rezultat so dosegli delavci temeljne organizacije Vratni podboji. V temeljnih organizacijah Elektrotrudne pa Valjarna žice in proflov so le nezadostno zaostali za načrtovano količino proizvodnje, v drugih pa jim do izpolnitve družbenega plana manjka od 8,8 do 18,9 odstotka v celoti načrtovane proizvodnje.

Lani so železarji izdelali prek 396 tisoč ton proizvodov za prodajo. To pomeni, da so izpolnili 84 odstotkov obvez po družbenem planu oziroma 94,6 odstotka po programu. (S)

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Stopnja brezposelnosti narašča

Pod »brezposelnostjo« razumemo tisto število iskalcev zaposlitve, ki so prijavljeni pri občinskih skupnostih za zaposlovanje in čakajo na zaposlitev. Latentne (prikrite) brezposelnosti ne beležimo in ne spremljamo.

V minulem razdobju je imela brezposelnost na Gorenjskem v primerjavi z nekaterimi drugimi slovenskimi regijami majhen obseg. Stopnja brezposelnosti (brezposelnost glede na zaposlene) je bila prav tako nižja kot v Sloveniji in je za mesec oktober dosegla 0,9; medtem ko je v istem mesecu leto prej bila komaj 0,7.

Konec novembra lani je bilo v regiji prijavljenih 743 iskalcev zaposlitve, od tega 59 odstotkov žensk. Prvo zaposlitev je iskalo 27 odstotkov brezposelnih, mlajših od 26 let pa je bilo 51 odstotkov iskalcev zaposlitve. Posebna kategorija brezposelnih so težje zaposljivi, katerih vključitev v delo zahteva posebne priprave in materialna sredstva. Težje zaposljivih je 31 odstotkov.

V desetih mesecih lani je delež brezposelnih v primerjavi z letom poprej narasel za 18 odstotkov. Med poklici, ki se pogosteje pojavljajo v evidenci brezposelnih ob koncu novembra, so: pomožni delavec, pomožni gostinski delavec, snažilka, pomožni administrator, sobarica, natakarski pomočnik, prodajalec, voznik tovornjaka, natakar, šivilja ženskih oblek, frizer za ženske, ekonomski tehnik, medicinska sestra, strojni tehnik. Precej številni med iskalci zaposlitve so gimnazijski maturanti, na višji in visoki stopnji pa ostajajo socialni delavci in ekonomisti ter dipl. psihologi-profesorji. Seveda pa se v vseh občinah ne pojavljajo isti poklici oziroma se ne pojavljajo vsi, ki so navedeni.

Ob nižji planirani stopnji rasti zaposlenosti v letu 1981 pričakujemo, da bo število brezposelnih naraščalo nekoliko hitreje kot v preteklih letih in da bo tudi stopnja brezposelnosti še naprej rasla, kot smo opredelili že v letnih planih zaposlovanja za naslednje poslovno leto. Da bi lažje obvladovali za proces, bo strokovna služba sproti spremljala gibanje brezposelnosti in iskala možnosti zaposlovanja delavcev, ki bodo ostali začasno brez dela ali pa bodo iskali prvo zaposlitev. Mimi Pintar

Umirjena rast

TRŽIČ — Gospodarski tokovi v svetu in doma, težave v zvezi s nafto, s surovinami in z reprodukcijskimi materiali bodo letos močno vplivali tudi na družbeni in gospodarski razvoj tržičke občine, kjer bo stopnja gospodarske rasti predvidoma nižja od povprečno načrtovane za to srednjeročno obdobje.

Ob upoštevanju prizadevanj za gospodarsko ustaleto leto družbeni proizvod v tej občini ne bo dosegel triodstotne rasti, medtem ko bo vrednostno v primerjavi z lanskim večjim za dobrih 22 odstotkov. Osnutek resolucije o uresničevanju družbenega plana za letošnji, ki ga je izvršni svet prečesal na četrtkovni seji, postavlja tudi trdne okvire glede vseh oblik porabe.

Tako bodo sredstva za osebne dohodke naraščala za pet odstotkov počasneje od dohodka, s čimer bodo ohranili njihovo realno raven iz preteklega leta, sredstva za skupno porabo, razen za invalidsko pokojninsko zavarovanje ter starostno zavarovanje kmetov, bodo rasla za deset odstotkov počasneje, sredstva za splošno porabo pa za 15 odstotkov počasneje od dohodka.

Za skupne potrebe bodo letos v tržički občini porabili 206,5 milijona dinarjev, in to izključno za redno dejavnost.

Od naložb je v programu zajeta le obnova planinskih domov, medtem ko bodo denar za iz-

gradnjo naprav za ogrevanje nega kopališča, za obnovo turnih spomenikov in priključila dela za obnovo osrednjega heroja Grajzerja zbirali osnovni sprejetega družbeno dogovora o financiranju gradbenih objektov.

Posebno zanimiv je osrednji resolucije v poglavjih, ki se nanašajo na razvoj združenega Zaposlovanje, na primer, nišje od enoletnega generacijskega prirastka, medtem ko docela obstalo v delovnih in delovnih organov družbenoposlovnih skupnosti, v banki, v upravnih interesnih skupinah in delovnih skupnostih aktivnosti v proizvodnih temeljnih organizacijah.

Lani se je tržička industrija zelo dejavno vključila v proizvodnjo in razvoj, kar je odraženo v devanjanja za povečan izvoz. Segla je tako dobre rezultate, jih bo letos teško bistveno segla, četudi si bo z izkoriščanjem notranjih možnosti in produktivnosti prizadevala. Veliko napredovalec pa jo čaka tudi pri krvovoza, katerega delež v izvozu uporabi domačih surovin, se v tehnologije predvidoma presegele 70 odstotkov.

Gospodarske naložbe bo primerjavi z minulim letom ob upoštevanju razvojnega programa Lepenke, ki ima po vsestranskostih kriterijih in stopnji pripravljenosti najboljše osnovne uresničitev.

H. Jelovč

Brez znanja ni velike umetnosti

Dolgoletna iskanja in preučevanja so akademskega slikarja Dušana Premrla pripeljala do prepričanja, da mora umetnik naravi ali človeku, o katerem govori, dati jasno obliko in duha, poiskati torej objektivno resnico. Razumljivo postane, zakaj se pri svojem delu naslanja na stare renesančne mojstre, ki so po njegovem mnenju obvladali največ znanj, brez katerih ni velike umetnosti.

Akademski slikar Dušan Premrl iz Bistrice pri Trzinu je sogovornik, kakršnega nimaš prilike srečati vsak dan. Hitro spoznaš, da veliko premišljuje, raziskuje in tudi ve. Zanimivo in odkrito govori o svojem delu, o pogledih na stare in novejši smeri umetnosti, o položaju svobodnih umetnikov pri nas, vplivih, ki oblikujejo sodobno umetnost.

«Svobodni umetnik v resnici sploh ni svoboden,» meni. «Če hoče obstati, pri tem mislim predvsem na socialno varnost, njegovo delo nujno dobi bolj ali manj komercialno noto. To pa za umetnost seveda ni dobro. Sicer pa je dandanes težko reči, kaj pravzaprav sploh je umetnost. Ni niti prave selekcije niti meril, prednost pa ima velika produkcija, ne kvaliteta, ki jo zagovarjajo takoimenovani 'managerji' in na njen račun služijo lepe denarje.»

Dušan Premrl je kot mlad slikar temeljito raziskal sodobno smer.

Navdušila me je. Prepričan sem bil, da druge prave poti ni. Več pa ko sem študiral in tudi sam ustvarjal, bolj sem spoznaval, kako pomembno je za umetnika znanje. Brskal sem po literaturi vse globlje v zgodovino, preučeval dela slavnih mojstrov, premleval njihove misli. Nekako pretresla me je Picassova izjava, ko je ob retrospektivni razstavi na Dunaju dejal, da ni dosegel starih slikarjev.

«V tistem času sem raziskoval baročno umetnost, predvsem Rembrandta in nekatere španske moj-

stre. Pri Rembrandtu me je pritegnilo več stvari, najbolj pa razumevanje človeka, spoštovanje njegove osebnosti, duha. Ekspresionizem, na primer, človeka zmalči. Razen tega je bil Rembrandt bolj strog v risbi in obliki, drugačen od baročnih slikarjev, pri katerih se oblika izgublja v temi. Bil je bližje renesansi.» In prav renesansa je Dušana Premrla s svojo jasno in poduhovljeno govorico najbolj pritegnila. Oklepa se je v svojih grafkah, pastelih, oljih in risbah, v katerih je predmet njegovega raziskovanja najpogosteje človek.

«Vedno sem iskal znanje. Ni me prevzel nek določen način slikanja ali neka slikarska osebnost. Umetnost je velika in se ocenjuje samo po tem, koliko znanj umetnik obvlada. Zaradi njih si je umetnost, na primer renesančna, podobna. Razlike nastajajo le zaradi drugačnih osebnih pogledov, ki izključujejo popolno objektivno resnico. Poglejte nesmišelj: danes hoče vsak umetnik dognati nekaj novega, biti drugačen, 'izviren'. Zakaj, ko pa je že po naravi drugačen? Mar ni najpomembnejše znanje, odkrivanje resničnih vrednosti, na katerih lahko vsak gradi svojo objektivno resnico?»

«Zakaj delam prostorsko? Likovna umetnost je jezik, način govora, uresničitev spoznanj o svetu, ki ga človek raziskuje. Če je torej govoriča, se je nemogoče omejiti zgolj na ploskev. V umetnosti mora biti oblika oziroma vsebina jasna in pravilna. Za primerjavo vzemimo navivno slikarstvo, ki sicer pozna strogo obliko, ne pa tudi objektivne resnice. Riše jo navivno, ker je drugače ne zna.»

O sodobni umetnosti Dušan Premrl sodi, da obvlada nekaj znanj, vendar premalo, da bi sliko lahko kompozicijsko povežala v določen red, sistem, kot jo zmore renesansa. Kakor hitro bi namreč tak red vzpostavila, bi postala nekaj povsem drugega. Tako pa ne izraža vrhunca duha. Dandanes umetnik nima časa za velika odkritja, zato so rezultati skromni, ni velike umetnosti.

«Vzemimo, da je fotografija nadomestilo za strogo obliko. Telo resnično posname izredno natančno, ne ustvarja pa reda oziroma sistema, zato slike, ki daje tudi duhovno vsebino, nikoli ne bo presegle,» meni Dušan Premrl.

Pove, da je včasih kakšno delo ustvarjal tudi več let. Vedno mu je nekaj manjkalo. Ni bilo konca. Zdaj je zadovoljen, ker je bistvena znanja, potrebna za sozvočje barve, kompozicije, anatomske risbe ter duha človeka, ki ga uporablja, odkril.

H. Jelovčan

Dve plošči komorne glasbe

Založba kaset in plošč pri RTV Ljubljana je nedavno izdala več plošč s klasično in komorno glasbo. Tokrat se dlje pomudimo ob izvedbah Slovenskega kvinteta trobil in trobentača Stanka Arnolda.

Kvintet sestavljajo razmeroma mladi, toda izkušeni in istočasno izvrstni glasbeniki, ki so se s svojim izvajanjem že dodobra uveljavili v našem glasbenem prostoru pa tudi na tujem. Trdo delo in kritično opazovanje svojega delovnega trenutka jih je pripeljalo do izvrstnih, popolnih in glasbeno doživetih izvedb te zanimive in niti ne tako

to zasedbo. Eno takšnih del najdemo tudi na plošči: malo simfonijo za kvintet trobil z naslovom La Journe D'un Bouffon Uroša Kreka.

Trobentač Stanko Arnold sodi danes med najvidnejše izvajalce pri nas. Tega ne potrjuje zgolj njegov izredni uspeh na tekmovanju v Franciji lani, marveč le dopolnjuje njegovo glasbeno celovitost. Njegovo izvajanje je prepričljivo, dosledno, vestno in muzikalno, popolno. Prepričljivost podajanja glasbe je v veliki meri tudi inventivna, saj se nikoli ne zadovoljuje zgolj s podano interpretacijo in še manj z zanesljivostjo rutine. Moč njegove izvedbe se nedvomno dovolj tehtno in gotovo kaže tudi v izvedbah Telemannovega baročnega pa tudi klasičističnega Hummelovega koncerta, ne nazadnje tudi skozi sodobnejši skladbi Joliveta in Ramovša.

Boris Bogataj

pogostne glasbe (glasbe za majhne zasedbe trobil), ki jo izvajajo. Njihovo delo pa ni prineslo samo podživetev glasbe nekaterih starih mojstrov – gre za glasbo iz začetkov 17. stoletja avtorjev S. Scheidta in A. Holborna, marveč pomeni tudi izziv slovenskim skladateljem, da komponirajo svoja nova dela tudi za

Boris Bogataj

Germani, Avari in Slovani
v Spodnji Avstriji

Zanimiva arheološka razstava

Ljubljana – V sredo, 21. januarja, ob 12. uri bodo v razstavišču Arkade na Trgu osvoboditve 18 v Ljubljani odprli zanimivo arheološko razstavo »Germani, Avari in Slovani v Spodnji Avstriji«. Narodnemu muzeju jo je posredovala Deželna vlada Spodnje Avstrije, študijsko in muzeološko jo je pripravil Museum für Urgeschichte des Landes Niederösterreich iz Aspans a. d. Zaya pri Dunaju, znanstveno jo je zasnoval Helmut Windl. Narodni muzej jo je predvsem zaradi interesa za problematiko, ko jo razstava obravnava, z veseljem sprejel.

Spodnja Avstrija ni le naš neposredni sosed, ampak se njen južni del prekriva s severovzhodno Karantano 9. stoletja, ali pa karantansko krajino 10. in deloma 11. stoletja, kjer so nedvomno bivali tudi naši predniki. Zaradi neposredne bližine Panonske nižine in Blatnega jezera so naši predniki s tega prostora doživljali kulturne vplive karantansko ketlaške kulture in vplive iz Panonske nižine.

O naših slovanskih prednikih s prostora Spodnje Avstrije pričajo tudi številne arheološke najdbe na tej razstavi. Po zaslugi avstrijskih kolegov, ki so temeljito izvednotili tudi to obdobje svoje zgodovine, je natančno osvetljen odnos slovanskih naseljencev do starejše avarske, langobardske in druge kulturne dediščine.

Arheološka obdobja so prikazana z zelo bogatim arheološkim gradivom, ki je predstavljeno v 27 skupinah (vitrinah). Najdbe spremlja bogato slikovno gradivo in pojasnila v vitrinah, ki nam temeljito predstavijo funkcijo posameznih predmetov ter povedo še vse o njihovi časovni in stilni opredelitvi.

Skupine spremljajo tudi penoži, na katerih je na kartah, legendah in skicah osvetljeno historično obdobje in ozadje dogajanj, ki so izpričana z arheološkim gradivom.

Razstava bo do 28. januarja odprta vsak dan razen nedelje od 10. do 18.

Tretja knjižica iz zbirke Vodniki
po loškem ozemlju

Vodnik na Blegoš

Škofjeloško muzejsko društvo je izdalo tretjo knjižico iz zbirke Vodniki po loškem ozemlju, vodnik, ki nas popelje po delu Poljanske doline na Blegoš in v njegovo okolico. Po vodniku Lubnik iz leta 1977 in vodniku Ratitovec iz leta 1978 torej knjižica z opisi poti na plešasti Blegoš, mikavno izletniško točko škofjeloškega hribovja ali Loškega pogorja, kakor ga je v svojih leposlovnih delih imenoval pisatelj Ivan Tavčar.

Vodnik začena svojo pot na Logu, odkoder se povzpne k zanimivi cerkvi na Volbenk, zatem nas popelje na Tavčarjevo Visoko, k dvorcu, ki sodi med najbolj reprezentativne kmečke arhitekture pri nas (danes žal propada). Dlje se pomudi v Poljšanah ter v Predmostu in Hotovljah, nato nas pospremi skozi vasi v Javorje in okoliške kraje, zatem pa skozi Gorenjo Žetino na Kal. Do sem pa nas pripelje tudi po drugih poteh, vsepovsod pa predstavi pokrajino, zanimivosti in nekatere izbrane etnografske značilnosti v naseljih, ki jih je še do nedavnega, veliko bolj kot danes, zaljatala baročna kmetijska s kamnitimi portali in okorniki pa še z baročnimi okenskimimi gavtri, kakor je v uvodu vodnika napisal njegov urednik Antona Ramovš. Vodnik nas nato po raznih poteh pripelje na vrh Blegoša, na plečatem vrhu pa razkate njegovo zanimivo planinsko cvetje in drugi rastlinski svet ter precej prostora namenja tudi tamkajšnjemu živalskemu svetu.

Zanimiva knjižica torej, po kateri bodo radi segli ljubitelji narave, obiskovalci Blegoša, priljubljene izletniške točke. Vodnik jim bo nevsiljiv spremljevalec, ki bo bogatil njihovo pot, razkrival lepoto in zanimivosti Blegoša in sveta pod njim, povedal in jih opozoril na marsikaj, kar bi mi morda sicer spregledali.

Vodnik na Blegoš je pravzaprav obveza iz preteklosti. Pobuda za naravoslovnih vodnik na Blegoš je namreč izšla iz Prirodoslovnega društva Slovenije že pred dobrimi desetimi leti. Gradivo s posameznih naravoslovnih področij je bilo že zbrano, toda do uresničitve zamisli ni prišlo. Pobuda je pred štirimi leti prevzelo škofjeloško muzejsko društvo. Koncept prvotnega naravoslovnega vodnika se je precej spremenil in v vsebino so bila vključena poleg arheoloških pomembnosti tudi domačija z-etnografskimi značilnostmi in druga kulturna dediščina. Tako se je rodil prvi takšen vodnik na Lubnik, nato tudi na Ratitovec. Neusklajeni prispevki in potrebni novi prispevki pa so izdajo vodnika na Blegoš potisnili na tretje mesto.

Vodnik na Blegoš so napisali pisci, priznani strokovnjaki s posameznih področij: Jože Bole, Ivo Božič, Savo Brelih, Jan Cerivo Božič, Savo Brelih, Jan Carnelutti, Božidar Drovencik, Lojze Marinček, France Planina, Anton Polenc, Anton Ramovš, Ivan Sedej in Tone Wraber, uredil ga je Anton Ramovš. Knjižica obsega 122 strani in besedilo dopolnjujejo črna bele in barvne fotografije ter risbe.

Škofjeloško muzejsko društvo pa ima z izdajanjem vodnikov vse več težav. Gre za denarne zadrege, ki groze, da prihodnjega ne bo moglo več izdati, čeprav je gradivo za vodnike za Dragošče z Jelovico, za Škofjo Loko in za Sorico že zbrano. Za letošnjega so predvidevali, da bodo potrebovali 130 tisoč dinarjev, račun pa znaša 200 tisoč dinarjev. Papir in tisk je pač vse dražji. Prav žalostno je, da moramo vedno znova ponavljati, kako malo imamo poslušna za najrazličnejše, dragocene publikacije.

Vodnik na Blegoš so natisnili v 3.000 izvodih. Naročniki Loških razgledov ga bodo prejeli te dni, istočasno s 27. letnikom Loških razgledov. Dobiti ga bo moč podobno kot Loške razglede, v knjigarnah Mladinske knjige in Cankarjeve založbe in seveda pri Loškem muzeju.

M. Volčjak

Repriza svatbe

KRANJ – Zaradi velikega zanimanja je Prešernovo gledališče pripravilo za izven dve ponovitvi slovenske novitete, drama Svata Rudija Selige. Po večerjanski prvi ponovitvi si boste Svato lahko ogledali še v četrtek, 21. januarja, ob 19.30. Vstopnice je moč rezervirati tudi po telefonu številka 21-355. Predstave za abonente pa se bodo zvrstile po Tednu slovenske drame.

Predstavo je režiral Dušan Jovanovič, dramaturg je Marko Slodnjak, scenograf Niko Matul in Janez Bernik, kostumografinja Anja Dolenc, koreografija je delo Ksenije Hribar. Vloge tolmačijo vidni slovenski igralci: Milena Zupančič (Lenka), Ivo Ban (Jurij), Janez Hočevar (Shizofrenik), Majda Konek (Taja), Ivanka Mešan (Ciganka), Alja Tkačev (Korbarjeva), Dare Ulaga (Grobar), Jože Kovatič (Zagar) in Tine Oman (Upokojeni miličnik) ter Nataša Kristan in Mateja Faja (natakarici), bobne pa igra Miro Gradišar.

RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR

RESNIČNI MONTE-CRISTO

8

»Poslušajte, moj dragi Dumas — vse to, kar se je Italijanu zgodilo v mladosti, bo vendarle treba tudi opisati. Navsezadnje je trajalo deset let!«

»Ne, s tem bi rad kar na hitro opravil. Zanima me predvsem Pariz. Sicer pa ... pogledjva ... fant mora biti pošten in reven ... Morebiti zaljubljen v lepo deklo? Španko? Zakaj pa ne! Povejte mi, Maquet — s čim pa naj bi se fant ukvarjal? Naj bi bil čevljar? Ne. To mi res ne ugaja. Vojak? Zakaj pa ne. Tudi moj oče je bil vojak. Presneto! Tudi ime mu morava najti. Maquet! Zaccane? Ne, to bo kvečjemu njegovo izposojeno ime. Njegovo pravo ime iščem. Razmislite malo. Kaj pa, če bi bil mornar? Samo mornarja ne morem imeti v Parizu ... Sicer pa, prava reč! Saj se bo v Parizu dogajal ostali del zgodbe. In še ta milanski duhovnik, Farina: zaklad pa tudi mora biti, kajpak ... Še nočoj bom premislil o vsem.«

Tisto noč se je v pisateljevi domišljiji rodila lepa Mercédès Katalonka, pred njegovimi neprespanimi očmi je vstal sončni Marseille pa otok If s trdnjavo, mladi Dantés ...

Prešnilo ga je, da je prejšnje leto, ko je potoval na Elbo, slišal praviti o majhnem otočku z imenom Monte-Cristo. Nenadna ustvarjalna pijanost je obšla očeta Dumasa in kar v domači halji je planil skozi vrata:

»Monte-Cristo! Imenitno! Grof Monte-Cristo!«

Francozi vročično prebirajo podlistek

Maquet, ki je medtem odkril, da je tudi abbé Farina — mož, ki je Picaudu zapustil zaklad — v resnici živel (rodil se je 1756 v Goi in umrl 1819), pa z Dumasovo zgodbo še vedno ni bil čisto zadovoljen. Le čemu, je trmasto govoril, bi se moral začeti roman v Rimu, pravzaprav sredi dogajanja.

»Bom že povzel bistvene dogodke iz fantove preteklosti,« je obetal Dumas. Toda Maquet se ni dal prepričati.

»Kako boste obnovili neke sredi zgodbe dogodke, ki že sami terjajo najmanj pet zelo obsežnih poglavij?!«

Spet je pisatelj obljubil, da bo čez noč premislil. In na koncu je dal prijatelju prav. »Res je, moj dragi, najboljši bi zamudili, ko bi pričeli kar z Rimom!«

In že se je lotil peresa in papirja in v glavnih obrisih začrtal veliki roman Grof Monte-Cristo: prvi del se bo odvijal v Marseillu, pripovedoval bo o ljubezni med Edmondom Dantésom in lepo Mercédès o trdnjavi na otoku If, o pobegu in zakladu na otoku Montecristo; drugi del se bo ukvarjal z Morcerfovimi in d'Epinajevimi dogodivščinami v Rimu, v času karnevala, deset let po Marseillu. Tretji in zadnji del pa bo posvečen pariškim dogodkom in Monte-Cristovemu maščevanju.

»In zdaj na delo!«
Roman Grof Monte-Cristo je izhajal od 28. avgusta 1844 pa vse do 15. januarja 1846 v časniku Journal des Débats kot podlistek. Dve leti in pol ter 139 nadaljevanj! Navidez neverjetno dolgo obdobje, toda treba je povedati, da se je včasih zgodilo, da je podlistek za cele mesece presahnil. Vzrok je preprosti: Dumas oče, ki mu je ob strani spet stal zvesti Maquet, je hkrati s polno paro pisal Damo iz Monsoreauja, Petinštrideset in Viteza Rdeče hiše.

Edmond Dantés pa je dve leti in pol spravljal Francoze v pravi delirij. Bralec iz prestolnice in s podeželja, so pošiljali uredništvu Journal des Débats na stotine pisem, v katerih so hoteli vnaprej izvedeti junakovo usodo. Stavce v tiskarni so bogato podkupovali, da so štiriindvajset ur pred izidom prebirali naslednje nadaljevanje in ga pripovedovali naprej. Celo Trije mušketirji niso tako razburjali bralece.

V knjižni obliki so se prvi izvodi Grofa Monte-Crista pojavili na policah pariške knjigarne Pétiou leta 1845. Bilo jih je osemnajst in so stali nič manj kot 135 frankov.

Mrtvi, ki izginejo, ne morejo pričati.

Konec

Prihodnjič bomo začeli objavljati zanimive zapise našega starega znanca, Tomo Križnarja, ki se je tokrat z mopedom odpravil v Južno Ameriko.

Uredništvo

Trenutne ugodne vremenske ramere in nizka voda v strugi Save sta omogočila izkop in odvoz peska iz same struge. Vendar pa tokrat ne gre za navaden izkop. Območna vodna skupnost je pod Tekstilindusom v Kranju pričela s poizkusnim izkopom lovilne jame za potrebe bodoče hidroelektrarne Mavčiče. Da ne bi nanosi Save prehitro zamašili same centrale, naj bi lovilna jama prestregla to že dosti prej. Z deli na Savi se ubadajo delavci rečne nadzorne službe Vodnogospodarskega podjetja Kranj. — Foto: D. Dolenc

20.000 naročnik 20.000 naročnik 20.000

Spoštovani naročnik

Vabimo vas, da sodelujete v naši akciji za pridobitev 20.000 naročnika Glas.

Takoj moramo povedati, da cilj ni previsoko zastavljen. Danes imamo že preko 19.500 naročnikov, veliko Gorenjcev pa časopis Glas kupuje tudi v kioskih. Za vaše sodelovanje smo pripravili nekaj lepih nagrad, vaš prijatelj, sosed, ali sorodnik, ki jih boste pridobili za naročnike, pa vam bodo hvaležni, ker jim bo časopis prihajal na dom in prinašal zanimivo branje in še kaj. Kot naročniki bodo lahko koristili tudi nekaj ugodnosti:

- nižja cena časopisa (za 1. polletje le 250 — din)
- popust pri oglasih (20 — 25 %)
- možnost za brezplačen izlet in še druge ugodnosti

NAGRADA ZA SODELOVANJE

1. za vsakega novo pridobljenega naročnika boste prejeli nagrado v višini 50 — din
2. za 5 novih naročnikov si pridobite pravico še do dodatne nagrade, značko Glas in po izbiri majico z Glasovim odtisom ali toaletno torbico
3. za 10 novih naročnikov pa še dodatno pravico do udeležbe na enodnevnem izletu Glasa za dve osebi

Tudi dvajsettisočemu naročniku smo namenili nagrado: komplet značk, majico in enodnevni izlet.

Še kratko navodilo:

— za vse pridobljene naročnike napišite poln naslov in pošljite po pošti na naš naslov ČP Glas Kranj, Moše Pijadeja 1

Vsebuje pa naj:

Priimek in ime:

poln naslov:

Ne pozabite pripisati vašega naslova in sporočilo kje in kako vam nagrado izročimo

Vaš urednik

Ivan Jan: Kokrški odred 8

Ko je Darinka Močnikova klonila in začela izdajati, je pokrajinsko vodstvo KP in OF sklenilo, da jo je treba ali izpuliti gestapu ali pa justificarati. Ob tem se je izkušenim revolucionarjem ponudila priložnost preizkusiti tudi Ivana Urbanca. Dobil je nalogo, da z Janezom Žerovnikom osvobodita ali likvidirata Darinko Močnik med prevozom iz kranjskih sodniških zaporov v gestapovske zapore v župnišče. Še preden sta nalogo izvršila, ju je gestapo v Kranju aretiralo. Najprej so oba odvedli na gestapo v Kranj, takoj zatem pa v Radovljico, kjer je Ivan Urbanc že po nekaj klofutah začel izdajati. Zato so aretacije aktivistov od 19. februarja 1942 dalje skokovito naraščale.

Gestapovcem je najprej izdajal svoje sovaščane in tudi tiste vodilne ljudi, ki jih je poznal. Najprej okoli 20 takih.

To potrjuje tudi potek aretacij:

Le dva ali tri dni zatem, ko se je Ivan Urbanc znašel v gestapovskih rokah, so bili 19. februarja 1942 aretirani prav njegovi sovaščani in sodelavci, za katere je najbolje vedel. Najprej njegov najbližji sodelavec Alfonz Šiška, kmalu potem pa vsi Šiškovi: oče Jože ter brata Jože in Lojze, mama Frida, njena sestra Marija in še Jelka; tri Šiškove fante so potem pobili, oče pa je umrl v Dachau.

Potem so po vrsti pobirali še druge aktiviste, skojceve in komuniste. Med temi so bili Stane Rant, Alojz Luin, Filip Krašna s Primskovega, Milan Zlatnar iz celice železničarjev; Rado Zvab, Jože Resman, Rudi Kočevar s Smarjete, kjer je bila tudi javka, nato pa takoj še sekretarji partijskih celic in skupin OF: Jože Seško iz celice obrtnikov, Ludvik Hojak iz Jugobrune, Anton Berčič, sekretar celice v

tovarni gumijastih izdelkov, Andrej Kutin, sekretar celice v tovarni Heller, Pavla Frlič, ki so jo tudi strahovito mučili, in potem še kar dva Antona Hafnerja: brivec, ki je bil prijatelj med prvimi, in kmet; dalje Jože in Franc Oman, Martin Tepina, pisatelj Tone Sifer iz Žabnice, zatem pa zaradi verižnega izdajanja še dolga vrsta.

Trije Hafnerjevi-Kavčevi so bili aretirani že pred Kumerdajevo aretacijo, njihova Ančka in Vinko pa sta ušla.

V kratkem razdobju dveh, treh mesecev se je Ivan Urbanc trikrat obrnil: najprej je delal za partijo in OF, nato za gestapo, potem pa spet za NOG. Nekatere sodelavce in sovaščane je obremenjeval z obtožbami, druge pa je celo ščitil. O izdanih je povedal številne podrobnosti: njihove funkcije, kaj je kdo delal, s kom je bil povezan, koliko je dal za OF.

Izdajstva in aretacije so doletele tudi organizacije v Trzinu. Tam so zgrabili člane mestnega odbora OF Antona Ahačiča, Jožeta Štera, Cirila Stritih, Ivana Valjavca in tudi sekretarja Srečka Perhavca, a ta jim je še isti dan, 28. februarja 1942, z orožniške postaje pobegnil. Prvi, Anton Ahačič, je v zaporu takoj klonil in povedal še za druge. Tako so bili v marcu 1942 v Trzinu aretirani skoraj vsi aktivisti, ki so jih deloma razgnali po taboriščih, veliko pa so jih postopoma postrelili. Tudi Antonu Ahačiču ni bilo prizaneseno: med drugimi tovariši je bil 1. julija 1942 ustreljen v Mostah pri Zirovnici. Tako se je zgodilo še marsikomu, ki ni zdržal mučenja. Šele strahotna zasiševanja so pokazala, iz kakšnega testa je kdo.

Gestapovci so po Gorenjskem in v Trzinu še posebej iskali Tončko Mokorelovo, ki je

vzdrževala zvezo s pokrajinskim komitejem in je bila zato tudi večkrat pri Kumerdaju. To se jim je 24. februarja s pomočjo Ivana Urbanca tudi posrečilo. Urbanc jo je pokazal v Kranju. Hudo so jo izmučili ter jo najprej poslali v Ravensbrück. Tu je po strašnih mukah umrla kot žrtev nacističnih medicinskih poskusov 12. decembra 1942. Na plakatih pa je bila njena smrt objavljena že 16. julija 1942, tako kot za Franciško Poljanec in še nekatere, ki so celo ostali živi.

Medtem so v PK spoznali, da je vsaj v Kranju poglavitve aktiviste spravil v zapore, na mučilišče in pred puške prav Ivan Urbanc. Pri zasliševanjih pa je zapornike, tudi najbližje sovaščane in celo nekdanje soholce pomagal zasliševati. Ti podatki so kmalu prišli izza zidov begunske jetnišnice, kajti tudi med okupatorji so bili antinacisti. Tak je bil npr. gestapovski uradnik Guvk, ki je poskrbel za to, da je marsikatero obvestilo o izdajalcih ali o tistih, ki niso zdržali mučenja prišlo do pravih ušes.

Gestapovci so Ivanu Urbanču kmalu dali še uniformo in z njim so potem hodili in se vozili po Gorenjskem, da bi jim kazal še tiste organizatorje, ki jih je sicer na videz poznal, ni pa vedel, kdo v resnici so in kje delujejo. Tudi s tem načinom so gestapovci precej dosegli, kajti Urbanc jih je vozil na razne javke in približno v kraje, kjer je računalo, da bo našel kakega aktivista. Gestapovski avto, v katerem je bil tudi Ivan Urbanc, je tiste tedne pogosto križaril po Gorenjski. Videli so ga številni prebivalci.

Vendar so bili ilegalni organizatorji-partizani težko dostopni, ker so upoštevali pravila konspiracije. Tako je tudi za Toneta Dolinška, sekretarja PK, vedel Ivan Urbanc le to, da je Metod in da je prišel iz Ljubljane. V nemškem dokumentu je navedeno, da je bil to Janez Habe-Metod, delegat iz Ljubljane.

Kako se je Ivan Urbanc obnašal v gestapovskih uniformi, naj na primer pove s srečanje z gimnazijskim soholcem Janom Knificem iz Besnice. Takoj se je vključil narodnoosvobodilno gibanje in zaradi tega je v začetku leta 1942 tudi znašel v begunski jetnišnici. Ta je o srečanju s soholcem Ivanom Urbančem povedal:

»Ko so me privedli pred oholega in našega Urbanca, je bil ta v uniformi. Krasila je zvezdica z nekakšnimi oznakami, ki jih ni poznal. Vrgel mi je v obraz: »Tudi ti si general OF!« Ker sem mu ugovarjal, me prepetel. Še sem mu dopovedoval, da v nekaj mesecih vendar nisem mogel nič storiti in da nimam pojma o OF ... Okoli njegove imena se je širil vse večji strah ... Nekaj se je še delal, kot da o meni vse ve, a pokaže se, da mu je znana le moja usmeritev, konkretnega mi ni mogel dokazati. Dobro sem bil precej daleč od Kranja ... Nisem priznal in tako sem bil rešen. Kam je tega fanta pripeljala njegova lažna miselnost, častihlepnost, strah in želja uveljavljanja! Takega sem poznal še iz Gorenjskega obdobja Ivana Urbanca na Vendar se je spretno skrival pod varno jeseniškega gestapa, kjer je deloval pred kot prevajalec pri zasliševanju aretiranih aktivistov in pri drugih gestapovskih poslih. Ker jim potem ni več tako učinkovito kot so ga maja 1942 na njegovo prošnjo preme od gestapa na civilno delo v kmetijski od pokrajinske uprave v Celovec.

Zaradi izdajstva je vodstvo NOB Gorenjsko obsodilo Ivana Urbanca na smrt. Vendar se je spretno skrival pod varno jeseniškega gestapa, kjer je deloval pred kot prevajalec pri zasliševanju aretiranih aktivistov in pri drugih gestapovskih poslih. Ker jim potem ni več tako učinkovito kot so ga maja 1942 na njegovo prošnjo preme od gestapa na civilno delo v kmetijski od pokrajinske uprave v Celovec.

Ing. Janko Knific je postopke Ivka Urbanca avtorju v letih 1970 in 1975 v Naklem, kjer živi.

Kamna gorica — Krajanje Kamne gorice so z udarniškim delom že postavili nekaj pomembnih objektov, številnih pa se bodo še lotili. Ko so uredili mali športni park, so se lotili urejanja smučišča na bližnjem pobočju Jelovice. Ob prvem smučišču so postavili vlečnico in začeli urejevati drugo smučišče. Se celo sami so napravili teptalni stroj. Čaka pa jih še veliko dela, saj bodo uredili družbeni center ter rešili nekatere druge probleme. Zdjaj je v Kamni gorici na smučiščih izredno zivahno. — Foto: M. Hudovernik

Pomoč gorskim reševalcem

Resnično nas je v uredništvu pred dnevi presenetil obisk tovarišice P. L. iz Škofje Loke, naročnice Glasa, sicer pa upokojenke. Brala je ob novem letu v Glasu članek o gorskih reševalcih. Sama je dosti planinarila v življenju in tudi še danes je je aktivna, pravi, in tudi dostiokrat je že pomagala reševati v gorah pa ve, kakšno humano delo opravljajo ti srčni fantje — gorski reševalci. Svoj prosti čas porabljajo za reševalne akcije, namesto da bi se morda tisti čas posvetili družinam, svoji rekreaciji, delu, zaslužku, ali kar že hočete. Še več! svoja življenja postavljajo na kocko, da bi rešili

druge, pa čeprav so to čisti neznanci. Le prišli so v naše gore in če jim grozi nesreča tu, si štejejo v svojo dolžnost, da pomagajo in pri reševanju ne odnehajo, dokler jim ne poidejo vse moči, dokler je le še najmanjša možnost, da rešijo življenja...

Tovarišica P. L. iz Škofje Loke se je zavzela, da bi tem fantom in mojem morali pomagati denarno, da bi svoje delo lažje opravljali, da bi si nabavili vso potrebno opremo, da bi bilo reševanje še hitrejšo, še učinkovitejšo. Saj so dostikrat pred nevarnostmi narave ostali brez moči prav zato, ker niso imeli na voljo tehničnih pripomočkov, dosežkov sodobne tehnike, ki bi lahko pomagala pri reševanju v gorah. Prišla je na misel, da bi zbirali prostovoljne prispevke v korist gorske reševalne službe. Svojo dobro voljo je podprla s prvim tisočakom, ki ga je pustila kar v našem uredništvu. Naj se oglase na ta njem prvi korak gorski reševalci, sami in naj povedo, kako bi denar lahko zbirali, naj odpro za to poseben račun pri banki, ki ga naj potem objavi Glas. Prepričana je, da se bo z denarnim prispevkom odzval marsikateri planinec, ki ve, kakšen davek lahko že jutri tudi od njega zahtevajo njegove gore, sploh pa tisti, ki so jim gorski reševalci že nudili svojo pomoč.

Tako dragi bralci. Pri nas v Glasu smo prepričani, da je tovarišica P. L. iz Škofje Loke, ki danes še noče biti imenovana, sprožila resnično humano akcijo, ki bo zagotovo našla odmev pri vseh ljubiteljih naših planin. Akcijo bomo seveda spremljali in vas o njej sproti obveščali.

D. D.

POSTAJA (ČISTIH) PRIČAKOVANJ

Kaj moremo, je pač tako, da pridobitve sodobnega življenja prinašajo tudi večje ali manjše nevednosti! Promet, na primer, vse bolj onesnažuje okolje in povzroča gnečo, kjer se srečuje več udeležencev v njem. Tudi moji (ježevi) možgani so doumeli, da drugače ne more biti. Vendar to, kar doživljam zadnje čase na kranjski avtobusni postaji, je še za mojo (bodičasto) kožo odločno preveč.

Pa lepo vse po vrsti! Znašel sem se óndan, bilo je pred zadnjim sneženjem, na omenjenem kraju in sem se komaj znašel. Prerival sem se od kupa do kupa smeti, ki jih je nemarni veter vztrajno pometal po pločniku pred postajno zgradbo. Hotel sem se zateči pod eno od klopi, a, glej ga zlomka, tod ni bil nered nič manjši: vse od raznovrstnega papirja in polivinila do razbitih steklenic se je kanilo obregniti ob moje bodice. Ko je nek potnik hotel vreči v prenapolnjen košek za smeti zajetno pest odpadkov in je vse seveda padlo na tla (na srečo poleg mene), sem sklenil izkoristiti prvo možnost, da smuknem v čakalnico. Tam bo bolje, sem si dejal; nič smeti pa kaj toplega za pod zob najdem.

Joj, prejoj, prišel sem z dežja pod kap! Preden sem preštel vse cigaretno ogorke na tleh, zaznal drugo umazanijo okoli sebe in ugotovil, da sredi belega dne v bifeju nihče ne streže, sem se skoraj zgrudil od slabega zraka. Zadnji hip me je nekdo brcnul na prosto. Ker je bilo ravno po štirinajsti uri, ko je komaj moč ugotoviti, kje na postaji hodijo peši in kod vozijo avtobusi, sem si polomil nemalo bodic, da sem prispel do cilja.

Trmasta (ježeva) buča, po nekaj dneh sem ponovno odšel na postajo. Razen novega snega, ki se je z vso nesnago pomešal v smrdečo brozgo, nisem opazil nikakršne spremembe. Verjetno je tudi danes ne bi mogel zaznati...

Kaj morem zato? Lahko samo preštevam zlomljene bodice in upam, da bo kmalu drugače. Morda pa se komu zasmilim; na primer, odgovornim delavcem v Alpetouru, sanitarnemu inšpektorju, ali pa celo načrtovalcem bodočega razvoja kranjskega javnega prometa!

Zelim vam veliko uspeha pri reševanju mojih (ježevih) tegob in vas iskreno pozdravljam!

Vaš Jež

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(73. zapis)

Ko sem predlansko leto pričel s temi zapisi — sem vedel, da se moram spomniti tudi 100-letnice smrti kamniškega rojaka, pesnika Antona Medveda. No, naneslo pa je tako, da sem na poteh po lepi in obsežni okolici mesta in v ihti, da ja ne bi kakega kraja obšel — na pesnikovo 100-letnico smrti pozabil.

Pa je prišlo leto 1980 — s 70-letnico Medvedove smrti, a spet sem odlašal. In tako naj vsaj v začetku tega leta nekako popravim zamujeno.

CANKAR O MEDVEDU

Za uvod bo najbolje, če prepuštim besedo Ivanu Cankarju, kot jo je povedal svojemu bratrancu Izidorju Cankarju (glej knjigo Obiski, ki je izšla leta 1920). Med drugim pravi:

»Da je šlo slovensko slovstvo zelo visoko, da stoji ob rami svetovni literaturi — beri Zupančiča, beri Medvedove pesmi! Medveda zelo cenim, ne le kot pesnika, temveč tudi kot človeka. To je bil najlepši slovenski fant: rimski nos, črne oči, mehkbodne ustnice, fin glas.«

»Ne vem, zakaj ljudje tako malo spoštujejo zunanost. Jaz jo visoko obrajtam. Ženska je lahko duhovita, z vsemi čednostmi obdarjena, toda če lepa ni, me ne zanima...«

Bronasto popsje pesnika Antona Medveda (1869–1910)

Ali je bila melanholična moška lepota Medvedova Cankarju tako všeč, da je ostrooki estet kot je bil pohvalil Medvedovo pesem in jo celo vzporedil Zupančičevi?

A ne glede na to laskavo Cankarjevo pohvalo, gledamo danes na Medvedovo pesem le s strožjimi očmi. Vidi se nam preveč izumetničena, razumska. Sprva pod rahlim vplivom Stritarja in Gregorčiča, pozneje sicer resda nekoliko bolj samosvoja, a literarno vsekakor zapoznela. Saj so po vsej domovini takrat že zveneli svobodni Zupančičevi verzi, svoje drznolepse pesmi sta že žvrgolela Kette in Murn — le Medved je hote ali nehoti želel ustreči uradni katoliški estetiki, ki je mimo moderne zahtevala od svojega pesnika — ne čustve, pač pa le vzvišene ideje in klasične pesniške oblike. Morda prav zato Medveda mladi rod ni sprejel za svojega pevca — ne tedaj, ne danes.

Rojstna hiša (zdaj prezidana) Antona Medveda v Kamniku

POZABLJENI PESNIK

Dlje pa bo živel Medved — dramatik. Njegove ljudske igre in tragedije bodo ostale pomemben del zakladnice slovenskega pisanja za oder. Tako je žaloigro iz časa kmečkih puntov na Dolenjskem — Za pravdo in srce, še med obema vojnama uprizorjalo naše osrednje dramsko gledališče v Ljubljani. Medved je napisal tudi tragedijo Ivan Kacijanar, ki bi se je noben oder ne smel sramovati. Saj tako pretresljivo predstavi muke hrabrega človeka, ki ga je domovina razočarala in si zato poišče srečo med tujci. — Nič slabše ni pisana zgodovinska drama Viljem Ostrovar.

Morda je deloval na Medvedovo odrsko tvornost podzavesten vpliv pesnikove matere, ki je bila vnetá igralka na odru kamniške Narodne čitalnice? Najbrž je tu nekak pravir Medvedove zagnanosti pri pisanju ljudskih iger Krivica in dobrota, Na odru življenja, Na ogledih, Posestri-mi, Stari Jamnik, Črnošolec in drugih.

Seveda Kamnik na svojega rojaka ni pozabil: v začetku julija 1970 so v počastitev njegove 100-letnice rojstva odkrili v parku nasproti nekdanje pesnikove rojstne hiše lep spomenik, delo kiparja domačina Leona Homarja. Pobudo za postavitev spomenika je dalo kamniško turistično društvo. Ob odkritju je moški zbor prvega slovenskega pevskega društva Lira zapel nekatere uglasbene Medvedove pesmi.

ČLOVEŠKA PLAT

Hote se zaustavim in raje prepuštim razmišljanje o Medvedovih zmotnih pesniških poteh bolj poklicanemu peresu. Dosti raje stopim bliže k človeku Antonu Medvedu. Mož je bil izredno prikupen, plemenit, duhovit, zelo razgledan, skrbno negovan, družbeno prijeten človek. Vendar se je dostikrat počutil osamljenega, utrujenega — celo tako, da je živčno zbolel in moral na daljši dopust. Medveda je vsaka krivica potrla. Če je imel ob taki priložnosti koga poleg sebe, ki mu je zaupal, se je kmalu umiril in ohrabil. Če ga ni bilo je segel po kozarcu in tako skušal pregnati bolečino.

Prav ob tem pa so poglale tudi kali pesnikove življenjske tragedije. No, o Antonu Medvedu bo še stekla beseda v prihodnjih zapisih.

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj

Priredba: M. Zrinski

106. Peter nekaj časa molče postoji ob bratu, ki je brez življenja ležal na postelji. Naposled sprevidi, da menihi še nič ne vedo o njegovih pregrehah. To je bilo gotovo, saj so bili vsi zelo prijazni do njega. Ko so navsezadnje vsi žalostno zmajevali z glavami in trdili, da je le malo upanja, da bi njegov brat še kdaj vstal, se tudi njegovo do kraja napeto srce počeno umiri in duša se mu nekoliko spočije od prestanega strahu.

107. Prosi opata, naj ga pusti k tistemu ciganu v ječi, češ da bo mogoče kaj bolj natančnega izvedel o svojem nečaku, kje je in kako bi ga dobil nazaj. Opat mu to rad dovoli in mu celo ponudi spremljevalca, ali Peter si da le pokazati ječo, potem pa izpusti hlapca z izgovorom, da se bo sam najbolje pogovoril s ciganom. »Če te zgrabi,« si je mrmral hlapec, »sti bo premel krive kosti, da boš pomnil, kdaj si hodil mimo pasjega hleva. Pa če te, naj te, boljših ljudi ne manjka...«

108. Peter stopi v ječo k ciganu. »Aha, moj stari prijatelj me je prišel pogledat!« pravi cigan poredno. »No, ali že veš, da naju oba obesijo? To se spodobi, zakaj skupaj sva orala, skupaj bova pojedla, skupaj vozila — skupaj prevrnila. Kaj praviš, grčavi prijatelj?« Kako je bilo Petru, si lahko mislimo. Vendar le zagrozi: »Kako si drzneš svoje ime primerjati z mojim?« »Molči, molči, mačka stara, polomljena! Si pozabil na tisti večer pred dvanajstimi leti?«

32 KRANJ

34. SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ, ki bo v sredo, 28. januarja, ob 15. uri v dvorani skupščine občine Kranj

35. SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPŠČIN OBČINE KRANJ, ki bo v sredo, 28. januarja, ob 15. uri v dvorani skupščine občine Kranj

33. SEJA DRUŽBENO-POLITIČNEGA ZBORA SKUPŠČINE OBČINE KRANJ, ki bo v sredo, 28. januarja, ob 15. uri v dvorani skupščine občine Kranj

Dnevni red

Delegati kranjske občinske skupščine bodo na seji v sredo, 28. januarja, najprej izvolili komisije za verifikacijo pooblastil in ugotovili sklepčnost zborov. Nato bodo razpravljali o zapisnikih zadnjega zasedanja in obravnavali poročilo o uresničevanju sklepov zadnje seje.

Delegati bodo nato obravnavali:

- predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega plana kranjske občine za obdobje 1981-1985 v letu 1981
- predlog odloka o letošnjem proračunu kranjske občine
- predlog odloka o obveznosti plačevanja prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih in materialnih dejavnosti ter splošnega ljudskega odpora in družbene samozasčite v občini Kranj
- predlog družbenega dogovora o načelih in merilih za razmeščanje izvajanja vzgojnoizobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja v Sloveniji
- poročilo o izvršitvi programa in načinu dela skupščine občine Kranj v letu 1980
- poročilo o delu skupin delegatov, ki delegirata delegate v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SRS
- osnutek programa dela zborov skupščine občine Kranj v letu 1980, in
- predlog sklepa o novelaciji urbanističnega načrta Kranj

Kranjska občinska skupščina bo na srednjem zasedanju obravnavala tudi nekatere karovske zadeve. Izvolila bo tri sodnike Temeljnega sodišča v Kranju, izvolila sodnika za prekrške in določila vodjo organa za prekrške, imenovala koordinacijski odbor za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov v občini Kranj med letoma 1981 in 1985, razpravljala o predlogu razrešitve podpredsednika izvršnega sveta, obravnavala kadrovske spremembe v svetu za vzgojo in preventivo v cestnem prometu ter razpravljala o spremembah v statutarnopravnih komisijah.

Zadnja, dvanaesta točka dnevnega reda bodo predlogi in vprašanja delegatov ter delegacij

Za vse enake obveznosti

V kranjski občini so temeljne organizacije združenega dela in samoupravne skupnosti podpisale dogovor o temeljnih družbenega plana občine Kranj do leta 1985, prav tako pa številne samoupravne sporazume in družbene dogovore: samoupravne sporazume o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti, samoupravni sporazum o združevanju sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb krajanov v krajevnih skupnostih kranjske občine, samoupravni sporazum o združevanju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov do leta 1985 in samoupravni sporazum o združevanju sredstev za izvajanje skupnih nalog na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite. Vse temeljne organizacije in skupnosti omenjenih dokumentov niso podpisale.

Ustava SRS, zakon o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SRS ter še nekateri drugi dokumenti pa terjajo oziroma dovoljujejo intervencijo družbenopolitične skupnosti, v tem primeru občine, za zagotovitev zadovoljevanja skupnih potreb občanov. Skupščina lahko z odlokom zaveže obvezno združevanje sredstev za posamezne interesne skupnosti, pomembne za zadovoljevanje družbenih potreb občanov in delovnih ljudi. Skupščini je predlagan v sprejem odlok, ki bo tudi manjšino, ki ni bila vključena v dogovarjanje ali planskih samoupravnih sporazumov ni podpisala, zavezoval za plačevanje prispevkov, obenem pa za vse zagotovil enake pogoje gospodarjenja.

DOGOVORIMO SE

Letošnji kranjski proračun

Elementi varčevanja

V primerjavi z lanskim bo letošnji kranjski občinski proračun večji za 16 odstotkov, vendar to obenem tudi pomeni skoraj 30-odstotno zaostajanje splošne porabe za rastjo dohodka - Davki glavni vir proračuna, v katerem naj bi se letos nabralo 246 milijonov dinarjev

Predlog resolucije o izvajanju letošnjega družbenega plana kranjske občine določa, da bodo letos sredstva za zadovoljevanje splošnih potreb v občini naraščala najmanj za 20 odstotkov počasneje od rasti dohodka. To načelo je v predlogu letošnjega občinskega proračuna upoštevano. Proračun bo letos v primerjavi z lanskim večji za 16 odstotkov, kar predstavlja ne le 20, ampak skoraj 30 odstotno zaostajanje rasti splošne porabe za rastjo dohodka! Sistem financiranja proračuna se v primerjavi s preteklimi leti ni spremenil.

Ko so v Kranju oblikovali predlog letošnjega proračuna, v katerem naj bi se po oceni nabralo 246 milijonov dinarjev, so predvideli, da bodo davki iz osebnega dohodka in davki na dohodek glavni vir proračuna. Predstavljajo skoraj 47 odstotkov vseh proračunskih prihodkov. Ta vir naj bi bil letos v primerjavi z lanskim letom za 18 odstotkov izdatnejši. Drugi najpomembnejši vir proračuna pa so prometni davek, davek od premoženja in davek na dohodek od premoženja. Dobrih 44 odstotkov dohodkov proračuna naj bi predstavljal ta vir ali številčno 16 odstotkov več kot lani. Tako predstavljajo davki skupno 91,12 odstotka vseh proračunskih prihodkov. Delež drugih prihodkov je torej minimalen.

Proračun se bo trošil za financiranje dejavnosti organov družbenopolitične skupnosti, za financiranje programa ljudske obrambe in družbene samozasčite in za financiranje dejavnosti družbenopolitičnih, družbenih organizacij ter društev. Proračun bo pomagal tudi pri financiranju tistih negospodarskih investicij, ki jih ni mogoče pokriti iz drugega vira.

Proračunska sredstva se namenja tudi za številne druge dejavnosti. Eno takšnih je socialno skrbstvo. Proračunska sredstva se bodo trošila

Dogovor o mreži

Delegati kranjske občinske skupščine bodo na srednjem zasedanju obravnavali predlog družbenega dogovora o načelih in merilih za razmeščanje izvajanja vzgojnoizobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja v Sloveniji. Pobudnik za sklenitev takšnega družbenega dogovora je izobraževalna skupnost Slovenije, dokument pa posega predvsem na področje tako imenovane mreže usmerjenega izobraževanja v republiki. Skupščina občine se skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami s podpisom predlaganega družbenega dogovora obveže, da bo vzpodbujala uresničevanje racionalnega in funkcionalnega povezovanja vzgojnoizobraževalnih organizacij. Prav tako dogovor podpisnike obvezuje za usklajevanje šolske mreže s kadrovskimi in drugimi potrebami združenega dela, vendar na osnovi vzgojnoizobraževalnih programov in razvojnih dokumentov vzgojnoizobraževalnih ustanov, izobraževalnih skupnosti in družbenopolitične skupnosti nasploh.

Skupina bolje organizirana

Delegati kranjske občinske skupščine se bodo v sredo seznanili s poročilom o lanskem delu skupin delegatov, ki delegirata delegate v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SRS. Člani skupin delegatov v poročilu med drugim navajajo, da so bile med letom opravljene nekatere kadrovske spremembe, saj so nekateri člani zaprosili za razrešitve. Delo skupin je bilo lani bolje organizirano kot lani, trdimo za pretekla leta. Med drugim je bil oblikovan dokument, ki opredeljuje dolžnosti člana skupine in njegovega namestnika, vloga vodje skupine in uvodničarjev ob posameznih temah ter vseh drugih, ki sodelujejo ali pomagajo pri delu skupine delegatov.

Štirinajstkrat so se lani sestali člani skupin delegatov in obrav-

navali gradivo za 19 sej zborov občine in zborov združenega dela republiške skupščine. Nad 230 točk sta obsegala dnevna red skupno na obeh zborih in kranjski delegati so obravnavali skoraj vse. Na številne točke dnevnega reda so pripravili in posredovali pripombe, ki so jih oblikovali sami ali pa občinska skupščina in njen izvršni svet. V tem pogledu se je delo skupin delegatov zboljšalo. Tudi udeležba na sejah je boljše, vendar še ni zadovoljiva. Skupini se morata še bolj povezati z občinsko skupščino in njenimi organi, predvsem pa tudi z delegacijami v združenem delu in samoupravnih ter krajevnih skupnostih. Le tako bodo lahko delegati še bolj odgovorno uresničevali svojo dolžnost!

Osnutek in predlog

OSNUTEK PROGRAMA DELA ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE KRANJ ZA LETO 1981 - Predsedstvo skupščine predlaga delegatom v obravnavo in sprejem osnutek letošnjega delovnega programa občinske skupščine. Dokument je resnično šele v fazi osnutka, saj je sestavljen za zdaj na osnovi predlogov in pobud upravnih organov in strokovnih služb občinske skupščine ter nekaterih drugih dejavnikov. V programu so tudi že upoštewane nekatere zadeve iz programa republiške skupščine. Kranjska skupščina bo o njem razpravljala kot konferenca delegacij. V pravno o oblikovanju programa se delegatska baza še ni v celoti vključila. To pa je nujno, če želijo v Kranju dobiti celovit program. Februarja bo o osnutku programa organizirana javna razprava. Pobude bo zbral koordinacijski odbor in oblikoval predlog programa skupščine.

PREDLOG SKLEPA O NOVELACIJI URBANISTIČNEGA NAČRTA KRANJA - Republiški zakon o urbanističnem planiranju določa, da mora občinska skupščina vsakih pet let uskladiti urbanistične načrte s spremenjenimi gospodarskimi in družbenimi razmerami ter pogoji. Potrebo po novelaciji terja predvsem urbanistični načrt Kranja z okolico. Dopolnjen dokument bo oblikoval pogoje razvoja vseh dejavnikov in omogočal smotno izrabo površin ter njihovo zaščito ter s tem tudi zagotavljal boljše pogoje bivanja. O tem je razpravljala tudi izvršni svet in predlaga skupščini sklep o pripravi novelacije urbanističnega načrta Kranja.

Predlog resolucije o izvajanju letošnjega družbenega plana

Dohodek bo krojil potrošnjo

Razprava o predlogu resolucije je pokazala, da se v kranjski občini zavedajo pomena gospodarske stabilizacije - Več pozornosti dohodkovnim odnosom, svobodni menjavi dela, dogovorjenemu zaposlovanju, izvozu in kmetijstvu ter razporejanju dohodka, kar bo izvršni svet sprotno še posebej ocenjeval

Skupščina občine Kranj je na seji decembra lani sprejela osnutek resolucije o izvajanju družbenega plana za srednjeročno obdobje v letu 1981. Zadolžila je izvršni svet, da organizira enomesečno javno razpravo, na njeni osnovi pa oblikuje predlog resolucije in ga predloži v razpravo in sprejem zborom občinske skupščine. Izvršni svet je zadolžitev uresničil in tako bodo kranjski delegati o resoluciji razpravljali na zasedanju v sredo, 28. januarja.

Razprava o osnutku resolucije je bila zasnovana široko in je bila organizirana v organizacijah združenega dela, krajevnih in interesnih skupnostih ter družbenopolitičnih organizacijah. Razprava je pokazala, da je bilo oblikovanje resolucije dobro zastavljeno in da so bili številni problemi usklajeni že pred javno razpravo, na nekatere pa je le-ta še vseeno opozorila. Razprava bistva osnutka resolucije ni spremenila. Pokazala pa je, da je bil sistem družbenega planiranja dobro zastavljen in da so ključni problemi razvoja kranjske družbenopolitične skupnosti dobro opredeljeni tako v dogovoru o temeljnih družbenega plana kot v planu samem. Predvsem je treba povedati, da so temeljni nosilci planiranja doumeli bistvo stabilizacijskih prizadevanj, ki so prisotna v vseh planskih dokumentih kranjske občine. Letošnje leto je pri doseganju stabilizacijskih ciljev pomembno, prav tako pa bodo naloge, za katere smo se dogovorili, težke, vendar uresničljive.

Letos bodo v kranjski občini namenili še posebno pozornost razvijanju dohodkovnih odnosov in uveljavljanju svobodne menjave dela. Zahtevne bodo naloge pri zaposlovanju. Ne gre le za uresničevanje oziroma doseganje dogovorjenega odstotka rasti zaposlenosti, ampak je v razpravi o osnutku resolucije prevladala težnja, da v neproizvednih organizacijah združenega dela in skupnostih velja omejitev zaposlovanja predvsem za tako imenovane režijske delavce, ne pa za delavce z visoko strokovnostjo. Znanje torej pridobiva na pomenu. Posebej so prav tako poudarjene obveznosti izvršnega sveta občinske skupščine, ki mora stalno nadzorovati uresničevanje družbenega dogovora o razporejanju dohodka in v primerih neusklajenosti tudi ukrepati. Posebno pozornost namenja Kranjčani v tem letu in tudi v vsem srednjeročnem obdobju kmetijstvu in pridelovanju hrane. To je razen izvoza ena temeljnih usmeritev prihodnjega srednjeročnega obdobja.

Drugi del predloga resolucije vsebuje konkretne obveze združenega dela in drugih temeljnih nosilcev planiranja. Tako kot v prvem so tudi v drugem delu upoštevana priporočila in stališča republiške resolucije, Kranjčani so v predlog letošnje resolucije zapisali, da bodo sredstva za osebne dohodke za najmanj 5 odstotkov zaostajala za rastjo dohodka. Prvotni predlog je upošteval 10-odstotno zaostajanje. Večje pa je zaostajanje sredstev za splošno porabo za rastjo dohodka, zaostajanje mora dosegati najmanj 20 odstotkov, prvotni predlog pa je omejeval 15 odstotkov. Za skupno porabo pa velja 10-odstotno zaostajanje za rastjo dohodka. Razmerja je treba preverjati redno vsake tri mesece in v primerih neskladij ukrepati. Poudariti velja tudi načelo, da bo tudi letos manjši obseg investicij, tako gospodarskih kot negospodarskih.

Izvršni svet kranjske občinske skupščine, ki je v sredo obravnaval to problematiko, meni, da je predlog resolucije dober in ga zato predlaga zborom občinske skupščine v razpravo in sprejem.

Skupščina poroča

Veliko dodatnih predlogov in pobud

Lanski program dela občinske skupščine in njenih organov je nastal široko. Bil je v bistvu program občinske družbenopolitične skupnosti in zato zahteven pri uresničevanju, saj so bila zajeta vsa najpomembnejša področja gospodarskega družbenopolitičnega življenja občine. Poseben koordinacijski odbor je usklajeval in usmerjal delo občinske skupščine in njenih organov. Ta metoda dela se je pokazala kot dobra. Vendar se med letom ni bilo mogoče izogniti številnim zadevam, ki so naknadno prihajale na dnevne redke skupščine in njenih zborov.

Kranjska občinska skupščina je v programu zapisala, da bo lani obravnavala 108 zadev. Podrobno so bile zapisane v programu, vendar ocena uresničevanja programa pove, da je bil dogovorjeni program uresničen le nekaj nad polovično. 55 zadev, zapisanih v programu, so obravnavali delegati občinske skupščine. Na dnevnih redih pa se je pojavilo kar 70 dodatnih, v programu nepredvidenih zadev. Skupščina je tako lani na sejah obravnavala 125 zadev kar je 16 odstotkov več kot pa leto poprej. Ze same številke pričajo, da je bilo lansko delo obsežno, čeprav kar lepo število zadev, predvidenih v programu, ni prišlo do skupščine.

Predsedstvo skupščine je ocenjevalo, katere zadeve niso prišle na dnevni red in zakaj. Delegati niso sprejeli 11 prvotno predvidenih odlokov. Vzroki niso v domači hiši, ampak je vzrok za nesprejem kasnitev oziroma nekatereh republiških zakonov, na katerih morajo temeljiti občinski odloki. S

področja urbanizma ni bilo obravnavanih 14 zadev. Pooblaščenica strokovna organizacija namreč ni pravočasno pripravila strokovnih osnutkov za razpravo in sprejem dokumentov v nekaterih primerih pa so še nujno usklajevanja med krajevnimi skupnostmi in drugimi porabniki prostora. Republiška skupščina v dsetih primerih ni posredovala gradiv, ki bi morala na zasedanja kranjske občinske skupščine, 18 zadev pa ni bilo na dnevnem red, ker ustreznih poročil in analiz lani zaradi objektivnih razlogov ni bilo moč pripraviti.

Poročilo o lanskem delu občinske skupščine ne obravnava le zadev, jih ni bilo na dnevnem red ali pa so bile uvrščene naknadno, ampak posveča precej pozornosti metodam obravnavanja skupščine. Kranjčani med drugim ocenjujejo, da se je zborov vedno potekalo tako kot bi bilo treba medtem ko pa je bil dosežen vsaj napredek pri odgovorih na vprašanja delegatov in delegacij. Žal se prepagosto dogaja, da prihajajo občinske skupščine najrazličnejši delegatski vprašanja, ki na ta orgne sodijo, ampak bi jih kazalo slovit na interesne skupnosti in druge organizacije.

Pojavilo se je prav tako vprašanje kdaj bodo začeli z delom družbeni sveti. Pogoji za začetek delovanja bili izpolnjeni septembra, vendar teh mesecev ni bilo pobude, da bi kateri od svetov sestali in obravnavali problematiko iz svoje pristojnosti. Letos morajo družbeni sveti začeti odigravati svojo vlogo, prav tako bo treba poživiti dejavnost različnejša telesa občinske skupščine.

ARCOMURKA

ABC POMURKA LOKA TOZD PRODAJA NA DROBNO

ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 54

objavlja prosta dela oziroma naloge

Poslovodja-oddelkovodja

na tekstilnem oddelku
blagovnice v Železnikih

Pogoji:

poslovodjaka, ekonomska ali komercialna srednja šola,
2 oziroma 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih v
tekstilni stroki.

Poskusno delo traja 60 koledarskih dni.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas, s polnim delovnim
časom.

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi in praksi pošljite v kadrovske
službo podjetja LOKA, DSSS, Kidričeva 53, Škofja Loka v 15 dneh po
objavi oglasa.

OBRTNO ZDRUŽENJE OBČINE KRANJ

obvešča obrtnike in pri njih zaposlene delavce,
da je organizator

V. VELESLALOMA ZA OBRTNIKE IN DELAVCE GORENJSKE

Obrtno združenje Škofja Loka.

Tekmovanje bo dne 8. februarja 1981 ob 10. uri na Starem
vrhu nad Škofjo Loko.

Prijave sprejema Obrtno združenje Kranj do 28. januarja
1981.

Kasnejših prijav organizator ne bo sprejemal, prav tako ni
možno prijaviti udeležencev na dan tekmovanja.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
Kranj n. sol. o.

Delavski svet TOZD NABAVNA ORGANIZACIJA

KRANJ

razpisuje prosta dela in naloge delavca
s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE KOOPERACIJ

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še
naslednje posebne pogoje:

- visokošolska izobrazba ali višješolska izobrazba strojne,
elektro ali organizacijske smeri,
- 5 letne delovne izkušnje s tehničnega ali komercialnega
področja,
- kandidati morajo izpolnjevati tudi pogoje, ki jih za de-
lavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa
Družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v
občini Kranj

Mandatna doba za razpisana dela in naloge je 4 leta.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov
Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba,
Savska loka 4, 64000 Kranj.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po sklepu
delavskega sveta.

SŽ VERIGA
Lesce

Komisija za delovna razmerja TOZD TIO objavlja
prosti delokrog

1. VODJE PROIZVODNJE
2. VODJE SEKTORJA TEHNIČNE PRIPRAVE

pod 1.

- zahtevan poklic: dipl. ing. strojništva
delovno razmerje: 2 leti delovnih izkušenj

pod 2.

- zahtevan poklic: dipl. ing. strojništva
delovno razmerje: 3 leta v stroki
funkcionalno znanje: pasivno znanje tujega jezika
(nemškega ali angleškega)

Kandidati naj vložijo pismene prijave na kadrovske
službo v roku 15 dni od objave na naslov SŽ Veriga
Lesce – kadrovska služba.

Kandidati bodo seznanjeni z rezultati objave v 15 dneh
po preteku prijavnega roka.

MALI
OGLASI
telefon
23-341

PRODAM

Prodam BARVNI TELEVIZOR
gorenje, star 4 mesece, raztegljiv
KAVC, GRAMOFON toska 20 in
FOTOAPARAT zenit em. Ropoša,
Zg. Bitnje 206 255
Prodam več PRAŠICEV, težkih
po 20 do 40 kg, primernih za rejo,
Stanonik, Log 9, Šk. Loka 246
Prodam GRAMOFON toska 20 v
garanciji. Pirih Zora, Hrastje 32,
Kranj ali telefon 24-013 260
Prodam KRAVO v osmem mesecu
brejosti. Arnež, Retnje 42, Vodice
315
Prodam PRAŠICA za zakol.
Repnje 40, Vodice 316
Ugodno prodam črnobeli TV.
Preddvor 141 317
Poceni prodam skoraj novo
OTROŠKO POSTELJICO z jogi-
jem. Telefon 42-129 318
Prodam traktorski sipov OBRA-
ČALNIK 220 za seno, dobro ohran-
jen. Miklavčič, Mlaka 22, Kranj
319
Prodam obrana JABOLKA. Češ-
njevek 3, Cerklje 320

KUPIM

Kupim VODNO ČRPALKO brez
hidroforja, novo ali rabljeno na
trofazni tok. Telefon 064-50-097

OK ZSMS Škofja Loka
prireja v mali dvorani
športne hale na Podnu

PLESNI TEČAJ

s pričetkom v sredo, 21. ja-
nuarja 1981 ob 19. uri.

Tečaj bo vodil Janez
Borišek.

VOZILA

Prodam FIAT 126, letnik 1978.
Matevž Jenkole, Bistrica 181, Tržič
Prodam ŠKODO 1000 MB, letnik
1969. Žiganja vas 9, Tržič 321
Prodam ZASTAVO 750 SC, letnik
maj 1979. Pivk Magda, Kebetova 1,
Kranj 322
Prodam RENAULT 4L, letnik
1977. Črnivec Ciril, Zadruga 1,
Duplje 323
Prodam CITROEN GS club
1220 ccm. Ogled vsak dan. Mlaka pri
Kranju 21 a 324
Ugodno prodam KATRCO, letnik
1968 v dobrem stanju. Kalan, Pod-
lubnik 296, Šk. Loka, telefon 62-927
325
Prodam ZASTAVO 750 LC, letnik
1979 s prevoženimi 19.000 km in
NSU 1200 C, letnik 1970. Pogačnik,
Predoslje 30, Kranj 326
Ugodno prodam 4 leta star FIAT
132 gls, malo karamboliran. Hovnik,
Nazorjeva 4, Kranj (kanarček) 327
Prodam ZASTAVO 750, letnik
1971 za 1.500 din in MOPED 14 tls,
letnik 1976 za 7.000 din. Tel. 74-210
vsak dan popoldan 328
Prodam avtomobilski RADIOKA-
SETOFON philips za 4.500 din.
Kavčič, Grahovše 7, Tržič 329
Prodam ZASTAVO 750, letnik
1975. Informacije na telefon 27-945
330
Prodam MOTORNO KOLO apn
4. Turk Jože, M. Čopa 7 a, Bled 331

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavak TK Go-
renjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska
pravica, Ljubljana. Naslov uredništva
in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1.
– Tekoči račun pri SDK v Kranju: šte-
vilka 51500-603-31990 – Telefoni: n. c.
23-341, glavni urednik, odgovorni ured-
nik in uprava 21-835, redakcija 21-860,
komercialna – propaganda, naročnina,
mali oglasi in računovodstvo 23-341.
Individualna polletna naročnina
250,- din, za inozemstvo preračunamo
v valuto vključno s poštnino.
Oproščeno prometnega davka po
pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodam dobro ohranjeno ZASTA-
VO 750. Informacije vsak dan od 6.
do 20. ure, tel. 27-497

STANOVANJA

Dve dekleti iščeta OGREVANO
SOBO s souporabo kopalnice. Vsaka
nudi po 1.500 din najemnine. Sifra
Februar 1981 337

Mlada zakonca iščeta primerno
STANOVANJE od Kranja do Je-
senic. Oddati ponudbe pod Pred-
plačilo – mirna ali telefon 79-615
zvečer 338

Iščem opremljeno SOBO v okolici
Škofje Loke ali Kranja. Oddati po-
nudbe pod Dober plačnik 339

POSESTI

V Kranju ali okolici kupim PAR-
CELO, HIŠO v gradnji, starejšo hišo
ali dvosobno STANOVANJE. Od-
dati ponudbe pod Denar takoj 233

Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO
v bližini Radovljice. Oddati ponudbe
pod Gotovina-parcela 297

Kupim eno ali dvosobno STANO-
VANJE v Škofji Loki. Lahko tudi
starejše. Sifra Vseljivo do maja 1981
336

OBVESTILA

CISTIM talne obloge. Zupan Eri-
ka, Tomšičeva 40, Kranj, Telefon
25-242 – Jelovčan 10916

Grem GOSPODINJIT moškemu
od 50 let naprej. Oddati ponudbe
pod MARLJIVA 332

Iščem VARSTVO za sina na
našem ali vašem domu, od 1. aprila
1981 dalje. Naslov v oglasnem od-
delku 333

V VARSTVO sprejemem otroka-
dojenčka ali predšolskega. Informa-
cije telefon 064-22-418 334

V VARSTVO vzamem enega
otroka takoj, dva pa od marca dalje.
Naslov v oglasnem oddelku 335

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

MARIJE ERŽEN

Ambrušcove mame iz Rudna

se topla zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in
znancem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani in nam
pomagali. Iskrena hvala vsem tudi za darovano cvetje, izrečena
sožalja ter spremstvo na zadnji poti. Se posebno pa se zahvalju-
jemo zdravnikom iz Zdravstvenega doma v Železnikih; dr. Rešku,
dr. Možganu in dr. Habjanu, ki so se trudili za njeno zdravje.
Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku iz Selc za lep pogrebni
obred.

Vsi njeni

Rudno, 13. januarja 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, strica in
dedka

JOŽETA MARTINJAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji
poti, mu poklonili cvetje, izrekli sožalje in nam v težkih trenut-
kih stali ob strani.

Žalujoci vsi njegovi

Kranj, 14. januarja 1981

V globoki žalosti sporočamo, da nas je nepričakovano za-
pustila naša skromna in dobra teta, sestra in sestrična

HELENA ZEVNIK

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, 21. januarja 1981, ob
15. uri izpred mrliške vežice v Bitnjah na tamkajšnje
pokopališče.

Žalujoci: brata Franc in Tone, nečaki Viktor, Marija,
Albin, in Miro z družinami ter drugo sorodstvo

Orehek, 19. januarja 1981

V 79. letu življenja je tiho odšla od nas naša ljuba žena, mama in tašča

MARIJA TREBUŠAK

roj. Selan

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 20. januarja 1981, ob 16.15 na
kranjskem pokopališču.

Žalujoci: mož Janez, sin Janez z ženo Jožico in hčerka Lojzka ter drugo
sorodstvo!

Kranj, Ljubljana, 18. januarja 1981

Šesti množični tek Po poteh Kokrškega odreda Duplje '81

Tisoč več kot lani

Udeležba na šestem množičnem teku Po poteh Kokrškega odreda je v Dupljah preseгла vsa pričakovanja. V izredno dobro urejenih tekaških smučinah je teklo nad tisoč udeležencev.

DUPLEJE - Tisoč nastopajočih več kot lani, odlično pripravljene proge, znani zmagovalci, nad tisoč tekmovalcev, sončno vreme in še veliko gledalcev ob progi so dali ton šestemu množičnemu teku Po poteh Kokrškega odreda. Organizator TVD Partizan iz Dupelj je ob pomoči pokrovitelja Slovenjčana in prebivalcev sosednjih krajevnih skupnosti in društva ter domačinov in računalnika DATA iz lakre tudi prireditev vzorno spravil pod streho. To je dober način prenašanja tradicije narodnoosvobodilne borbe na mladin. Med množično udeležbo gledalcev so bili tudi družbenopolitični delavci iz vseh petih gorenjskih občin in Slovenije. Med nastopajočimi je bilo veliko udeležencev tega množičnega teka tudi iz sosednjih Avstrije in Italije ter tekačev iz sosednjih republik.

NA NAJDAJŠI PROGI REBERŠAK IN KORDEŽEVA

Za letošnjo sedmo prireditev je organizator TVD Duplje pripravil smučine na trideset, petnajst in sedem kilometrov. Najbolj vtrajni so se v moški in ženski konkurenci prijavili za tek na trideset kilometrov. Ni jih bilo malo in vsi, ki so se odločili za to težavno smučino, so tudi prišli na cilj. Ni jim bilo mar, v kolikem času, važno je bilo, da so to progo premagali. Vtrajali so in sebi dokazali, da vsi dnevi, ko so vadili, niso bili zaman. Še enkrat so se prepričali, da vtrajnost in premagovanje samega sebe da svoje zadovoljstvo. Med temi so bili tudi taki, ki so že prešli s Abrahamovca leta in tudi starejša. Čeprav utrujeni od dolgega teka so bili na cilju zadovoljni. Potrudili so se in opravili tudi s tako dolgo progo, čeprav so ali v tako dolgo smučino prvič. Vemo, da bodo še vtrajali in spet prišli. Ne samo v Duplje, temveč tudi na druge množične teke, ki jih v Sloveniji ni malo. Vadili bodo tudi naprej.

V moški konkurenci je v najdaljši progi prišlo šele v zadnjih kilometrih do zanimivega razpleta. Znana tekaška trojica, reprezentanta Tone Djuričič iz Mojstrane, Maks Jelenc iz Dražgoš in Janez Reberšak iz Radovljice, slednja dva sta tekmovalca kranjskega Triglavja, so bili v tej smučini neprekoaljivi. Ves čas proge so budno pazili eden na drugega. Nič se ni mogel odlepiti že na polovici pretečene proge. Tekli so zagrizeno kot da ne bi šlo za množično prireditev. Toda v zadnjih treh kilometrih je imel največ moči Janez Reberšak, čeprav se je letos poslovil od reprezentančnega dresa in nastopa samo

Na najdaljši progi, teku na 30 km, je bil pri moških najhitrejši Janez Reberšak iz Radovljice, Reberšak je član SK Triglav iz Kranja.

še za svoj klub Triglav. Tudi Maks Jelenc je imel več moči, da je v borbi za drugo mesto prehitel Toneja Djuričiča. Na odlično četrto mesto pa se je uvrstil Pavel Kobličica iz Gorj. Milena Kordež iz Jamnika, znana naša bivša reprezentantka, je dobro opravila nalogo favoritinje za prvo mesto. Čeprav je ob sebi imela spet bivšo tekmovalko Nevenko Popović iz Zbilj, je Milena tokrat tekla res izvrstno. Ni dopustila, da bi jo Popovičeva presnetila tako kot na množičnemu teku v Cerkljah. Na tem teku je namreč Milena v petindvajset kilometrski smučini vodila, a vseeno je bil Popovičeva štiri kilometre pred ciljem prehiteva. Tokrat se Kordeževa ni dala in bila prva z lepo prednostjo.

MED VOJAKI DONOVSKI

Vojaki, pripadniki TO in milice so merili svojo sposobnost na polovici krajši progi. Preteči so morali petnajst kilometrov. Med vojski, miličniki in pripadniki TO je bil tokrat najhitrejši vojak Donovski iz VP Škofja Loka. Donovski je le za nekaj sekund prvo mesto dosegel pred Koščakom iz zaščitne enote RSZN. Na isti progi je v moški konkurenci slavil spet vojak Vidmar. Vidmar, ki je bilatonec, je dosegel prvo mesto pred znanim bivšim tekmovalcem Kolanderjem iz Lovrenca. Bestrova iz Kamnika pa je bila najhitrejša v tej smučini med ženskami.

Milena Kordež je bila zmagovalka žensk na najdaljši progi šestega množičnega teka v Dupljah. Na trideset kilometrov je dobro opravila vlogo favoritinje za zmagovalko.

TUDI DRUŽINSKI TEK ZANIMIV

Družinski tek je bil tokrat spremenjen. Na sedem kilometrov dolgi progi so se morali v smučino podati oče, mati, sin ali hčerka. Na prvih petih so lahko tekli v kateri smučini so hoteli. Tokrat so bili enotni. Med vsemi družinami je bila najhitrejša družina Kavčič, tekli so oče Franc, mati Cilka in sin Gregor. Dobro se je z drugim mestom odrezala kolestarska družina Marn iz Kokrice, tretji pa so bili Vodnikovci. V teku pionirjev na sedem kilometrov je bil pri pionirjih najboljši Klemenčič, pri pionirkah pa je slavila Smrekarjeva.

Vrstni red - moški 30 km - 1. Reberšak 1:19,20, 2. Jelenc 1:20,08, 3. T. Djuričič

1:20,45, 4. Kobličica 1:21,03, 5. Malej 1:21,30; moški 15 km - 1. Vidmar 43,14, 2. R. Kolander 44,08, 3. Gabor 45,10, 4. Zupanc 46,22, 5. Orešek 48,24; JLA, TO in milice 15 km - 1. Donovski (VP Škofja Loka) 1:05,02, 2. Koščak 1:05,60, 3. Kopač (oba zaščitna enota RSZN), 4. Novak (UNZ Kranj) 1:06,31, 5. Zanoškar (VP Škofja Loka) 1:08,05; pionirji 7 km - 1. Klemenčič 20,18, 2. Velepec 20,19, 3. B. Polak 21,34, 4. Katrašnik 22,02, 5. Marn 22,08; ženske 30 km - 1. Kordež 1:39,12, 2. Popović 1:55,46, 3. Modic 2:06,56, 4. Pogačnik 2:09,10, 5. Dolenc 2:09,80; ženske 15 km - 1. M. Bešter 1:15,38, 2. M. Kuralt 1:21,16, 3. Jošt 1:30,58, pionirke 7 km - 1. Smrekar 21,00, 2. D. Mlakar 23,26, 3. Kavčič 23,54, 4. Zor 24,09, 5. Kovar 24,51; družinski tek 7 km - 1. Kovar (France, Cilka, Gregor) 1:09,37, 2. Marn (Vlado, Silva, Vlado) 1:16,05, 3. Vodnik (Milan, Marija, Milan) 1:18,39.

Besedilo in slike: D. Humer

ZBOR VADITELJEV UČITELJEV IN TRENERJEV SMUČANJA KRANJ

Vse večje število ljubiteljev narave se odloča za priljubljeno izletništvo na tekaških in turnih smučeh. Mnogi so se naveličali čakanja v dolgih vrstah ob žičnicah in zato želijo lepoto zimске pokrajine odkrivati s sprehoji in rekreacijo z tekaškimi smučmi že takoj od praga hiše.

Da bodo urice v naravi prijetnejše, vam želimo pomagati in stopiti na dilce ter vas seznaniti z nekaterimi posebnostmi. Vabimo vas na tri petdnevne tečaje hoje in teka na smučeh:

- I. pričetek v četrtek, 22. januarja, rok prijave srede, vadišče Kokrica, zbor ob 15. uri na parkirišču osnovne šole Kokrica
- II. pričetek v soboto, 24. januarja, rok prijave do petka, vadišče Kokrica, zbor ob 8. uri na parkirišču osnovne šole Kokrica
- III. pričetek v soboto, 24. januarja, rok prijave do petka, vadišče Planina - Hrašnje, zbor ob 8. uri pri vratjarju na Planini.

Pojasnilo in prijave: do razpisnega roka v pisarni Planinskega društva Kranj Korotška cesta 27, v sredo in petek od 17. do 19. ure.

Pripravek k stroškom: 350 din, poravnate sama ob prijavi.

O programu razpisa seznanite sodelavce in prijatelje, naša gesla: »več hodi in teči - dlje boš živel«.

Gorjani pred Triglavom

BOHINJSKA BISTRICA - Na znani FIS tekaški progi je bilo dvaindvajseto memorialno tekaško tekmovanje v spomin na prvoborca Tomaža Godca. Med moštvi, ki so se borila za prehodni pokal Tomaža Godca, so bili tokrat najboljši Gorjani, ki so bili boljši od tekačev kranjskega Triglavja in Ithana, četrto so bili Kamničani in peti Bohinjci.

V teku članov je tokrat slavil Cvajnar iz ljubljanske Olimpije, pri starejših mladincih je bil najhitrejši Kršinar iz Olimpije, Graec iz Kranjske gore pa je bil najboljši pri mlajših mladincih.

Rezultati - člani 15 km - 1. Cvajnar (Olimpija) 48:41,82, 2. C. Podlogar (Gorje) 49:33,86, 3. Kopač (Triglav) 52:53,44; st. mladinci 10 km - 1. Kršinar (Olimpija) 31:22,93, 2. Klemenčič (Dol) 32:22,50, 3. Sušnik (Kamnik) 33:24,39, 4. Lapajne (Bohinj) 33:57,67; ml. mladinci 10 km - 1. Graec (Kranjska gora) 35:01,22, 2. Pustovrh (Olimpija) 35:13,75, 3. Graif (Hoče) 35:52,23; st. pionirji - 5 km - 1. R. Klinc (Hoče) 18:06,97, 2. Kosmač (Gorje) 18:45,62, 3. Kerštajn (Rateče) 19:12,71; ml. pionirji 3 km - 1. I. Raišp (Hoče) 9:48,58, 2. Levček (Ihan) 11:47,13, 3. Kovarčič (Bohinj) 11:57,31; članice 10 km - 1. Hribar (Ihan) 24:39,72, 2. Cerkovnik (Bohinj) 26:31,93; st. mladinke 5 km - 1. Rea 20:19,44, 2. Korosec (obe Triglav) 20:47,28; ml. mladinke 5 km - 1. Krničar (Triglav) 20:37,37, 2. nagode (Gorje) 20:48,12, 3. Kokalj (Ihan) 21:02,23; st. pionirke 3 km - 1. K. Raišp (Hoče) 10:39,20, 2. Pogačnik (Ihan) 10:41,65, 3. M. Kline (Hoče) 11:36,90; ml. pionirke 3 km - 1. Ferjan (Gorje) 11:55,60, 2. Lapajne (Bohinj) 11:57,23, 3. Smolnikar (Kamnik) 11:59,32. -dh

Svetovni alpski pokal Slalom presenečenj, Kuraltu pa tudi tokrat točke

KÜTZBUHEL - »Očitno sem precenil svoje znanje vožnje v smuku. Na treningu mi je šlo dobro, a tokrat me je padec stal kombinacijskih točk. Na skmetiji sem bil prehitel in preveč na zadnjici. V radiusu me je dvignilo in padec je bil neizbežen,« je dejal najboljši jugoslovanski smučar vseh časov Bojan Križaj. Bojan je popoldne po padcu v smuku v enainštirideseti prireditvi »Petelinjega grebena« še treniral slalom za nedeljski nastop. Tudi v nedeljo jutraj ni mogel več vzdržati jutranje gimnastike in potem niti ni bilo za misliti, da bi šel na start slaloma. Padec v smuku ni bil namreč tako lahek. Križaj zaradi bolečin ni mogel na start zato se je vrnil domov in jutri bo odpoval v Adelboden, kjer se bo priključil ostalim reprezentantom na trening za Wengen in nato za nadaljevanje svetovnega pokala.

Sicer je v smuku slavil Kanadčan Podborsky in to mu je bila hkrati že tretja letošnja zmaga v svetovnem pokalu. Pri tem moramo zapisati, da je bil sobotni smuk za točke svetovnega pokala res pravo trpinčenje. Prireditelji so na vaak način hoteli nov rekord proge. Na slabo pripravljene smučaški progi so precenili možnosti najboljših smučarjev. Med tekmovalci je zahteval za to podvige hud davek. Od šestdesetih smučarjev jih je kar osemnajst moralo predačo zaključiti tekmovalce. Popadali so in ti padci niso bili tako lahki kot se je vsem zdelo. Križaja, Enna in še vrsto drugih, ki so popadali, ni bilo na start nedeljskega slaloma. Ali je res rekord proge več kot varnost tekmovalcev. Zmaga je šla v Kanado, na drugo mesto se je uvrstil Müller iz Švice, tretji pa je bil Italijan Plank. V tem smuku je nastopil tudi šved Ingemar Stenmark in tako v kombinaciji zasedel tretje mesto. Te točke in zmaga v nedeljskem slalomu sta ga v skupni uvrstitvi svetovnega pokala »spravila« na drugo mesto in za vodilnim Müllerjem sedaj zaostaja le še za pet točk.

STREL ZAMUDIL PRVE LETOŠNJE TOČKE SP

Slalom presenečenj je bil prvi nastop slalomistov na zahtevnem kützbuhelem slalomističu. Tekma v tem prvem nastopu se je začela razvijati šele po številki petnajst, po prvi jakostni skupini. Nato so tisti, ki so bili za njimi začeli, izrivati tiste, ki so računali na dobre uvrstitve v tem nastopu. Tako je vodstvo prevzel Gruber iz Avstrije, ki je imel startno številko šestindvajset. Iz petnajsterice so tako leteli slalomisti, ki so v prvi skupini. Ostala jih je le peterica. Le Andrejev iz SZ je ostal na drugem mestu, medtem ko je bil na petem American Buxman, četrti Italijan Grigis, na sedmem mestu še dobimo Jugoslovana Borisa Strela. A tudi preostala mesta so zasedli tekmovalci, ki so imeli za ta nastop visoke startne številke. Stenmark je bil šele deveti in Wenzel deseti. Jugoslovani Jože Kuralt je bil spet izreden, saj je imel v merjenju vmesnega časa tretjo najboljšo uvrstitev. Toda v drugem delu je napravil več napak in se je moral zadovoljiti s šesto s petindvajsetim mestom. Dobro je svoj prvi nastop opravil nato še Cerkovnik, medtem ko je Franko ostal v snežu.

V drugi vožnji je Šved Stenmark spet napadel z vso silo. Svoj zaostanek je na-

Jugoslovani Jože Kuralt je v nedeljo na četrtem slalomu letošnjega tekmovanja v svetovnem pokalu osvojil že štirikrat zapored točke v tej razvrstitvi svetovnega pokala.

dokazal že na polovici proge, v cilju dosegel najboljši čas drugega nastopa in zmaga je bila njegova. Sovjetu Andrejevu je ostalo drugo mesto, medtem ko je vodilni Gruber hotel preveč in ni dokončal te vožnje. Izkazal se je Avstrijec Orlnaisky in preostali Švedi. Skupaj s Stenmarkom so med prvimi petnajstimi kar štiri. Strel je vozil premo napadalno, da bi lahko osvojil prve letošnje točke v svetovnem pokalu. Čeprav je bil po prvi vožnji na odličnem sedmem mestu, je potem zdrknul in končnem seštevku na devetnajsto mesto. Dobro je svoj nastop opravil tudi Cerkovnik. A še bolje in res izredno je z drugo progo opravil Jože Kuralt. Na progi je bil spet tisti dobi Kuralt, ki ne pozna poraza v letošnji sezoni. Vozil je zanesljivo in hitro. Ta vožnja mu je prinesla že četrto letošnjo slalomsko uvrstitev med petnajst najboljših.

Rezultati - Stenmark (Švedska) 1:40,47, 2. Andrejev (SZ) 1:41,12, 3. Orlnaisky (Avstrija) 1:41,34, 4. Grigis (Italija) 1:41,48, 5. Gaspoz (Švica) 1:41,74, 6. Strand 1:43,7, 7. Halvarsson (oba Švedska) 1:41,87, 8. Buxman (ZA) 1:42,31, 9. Žirov (SZ) 1:42,37, 10. Gubser (Švica) 1:42,54, 11. Girardelli (Luxemburg) 1:42,55, 12. Kuralt (Jugoslovija) 1:42,64, 13. Kodama (Japonska) iz Fjällberg (Švedska) 1:42,76, 15. Getreid (Avstrija) 1:42,80, 19. Strel 1:43,38, 23. Cerkovnik (oba Jugoslovija) 1:43,83.

SVETOVNI POKAL - SLALOM - 1. Stenmark 70, 2. Frommelt 60, 3. S. Mahre 40, 4. Križaj, Orlnaisky, Strand 31, 7. Andrejev in Gros 29, 9. De Chiesa 12, 10. Popsangelov 20, Kuralt 10.

SVETOVNI POKAL - SKUPNO - 1. Müller 140, 2. Stenmark 135, 3. P. Mahre 125, 4. Podborski 105, 5. Wenzel 82, 6. Weirather 81, 7. S. Mahre 80, 8. Enn 71, 9. Križaj 69, 10. Orlnaisky 64, Stock iz Frommelt 60.

Končane radovljiške sindikalne igre Množična udeležba

RADOVLJICA - V okviru programa letošnjih športno rekreacijskih iger radovljiških sindikatov so bila organizirana občinska tekmovanja v trinajstih športnih panogah in sicer tako, da so športne igre trajale skozi vso leto. Skupno pa je na tekmovanjih v letu 1980 nastopilo 3.476 članov sindikata iz 96 osnovnih organizacij Zveze sindikatov. Množična udeležba na vseh tekmovanjih v okviru SŠI nam na eni strani kaže velik interes in potrebo zaposlenih za vse vrste športne rekreacije, na drugi strani pa tudi ugotovilo, da je športna rekreacija našla svoje pravo mesto in da so koristne vplive rekreacije na delovno storilnost spoznali v vseh delovnih sredinah.

Da bi omogočili čim širšemu krogu delovnih ljudi sodelovanje na različnih zvrsteh rekreacije, si radovljiški sindikati prizadevajo v okviru SŠI organizirati čim več različnih športno rekreativnih tekmovanj, ki najbolj ustrezajo željam in potrebam zaposlenih v občini. Če upeštevamo število udeležencev na posameznem tekmovanju kot izraz priljubljenosti posamezne športno rekreativne panoge ugotovimo, da je kegljanje najbolj priljubljena zvrst rekreacije zaposlenih v občini Radovljica, saj je na tekmovanju v kegljanju nastopilo 908 članov sindikata kar je za 400 več kot na smučanju, ki je druga športno rekreativna panoga po številu udeležencev.

V posameznih športnih panogah so najboljše mesta za leto 1980 osvojile ekipe naslednjih OO ZS: smučarski teki - nastopilo je 226 tekmovalcev. Ženske: 1. Elan Begunje 40 točk, 2. Vezanine Bled 38 točk, 3. LIP Bled 29 točk; moški: 1. LIP Bled 72 točk, 2. Elan Begunje 56 točk, 3. GG Bled 47 točk; skupaj: 1. LIP Bled 101 točk, 2. Elan Begunje 96 točk, 3. Vezanine Bled 55 točk; kegljanje borbene partije - nastopilo je 504 tekmovalcev. Ženske: 1. Iskra Otoče, 2. Elan Begunje, 3. Iskra Lipnica; moški: 1. Veriga Lesce, 2. HTP Bled, 3. Iskra Otoče; skupaj: 1. Iskra Otoče 110 točk, 2. Veriga Lesce 87 točk, 3. Elan Begunje 85 točk; veleslalom - nastopilo je 473 tekmovalcev. Ženske: 1. LIP Bled 38 točk, 2. Elan Begunje 25 točk, 3. Vezanine Bled 24 točk; moški: 1. Elan Begunje 114 točk, 2. Veriga Lesce 66 točk, 3. LIP Bled 55 točk; skupaj: 1. Elan Begunje 139 točk, 2. LIP Bled 93 točk, 3. Veriga Lesce 77 točk.

Streljanje z zračno puško - nastopilo je 248 tekmovalcev. Ženske: 1. Elan Begunje, 2. LIP Bled, 3. Iskra Lipnica; moški: 1. Elan Begunje, 2. Veriga Lesce, 3. LIP Bled; skupaj: 1. Elan Begunje 203, 2. Iskra Lipnica 162, 3. Veriga Lesce 152 točk; kros - nastopilo je 33 tekmovalcev: 1. Veriga Lesce 97 točk, 2. Združenje obrtnikov Radovljica 38 točk, 3. Elan Begunje 22 točk; šah - nastopilo je 57 tekmovalcev: 1. Veriga Lesce 152 točk, 2. Elan Begunje 112 točk, 3. Združenje obrtnikov Radovljica 24 točk;

malí nogomet - nastopilo je 206 tekmovalcev: 1. Elan Begunje, 2. Veriga Lesce I., 3. Veriga Lesce II; plavanje - nastopilo je 238 tekmovalcev. Ženske: 1. Vezanine Bled 119, 2. Iskra Otoče 76, 3. Elan Begunje 54 točk; moški: 1. Veriga Lesce 229, 2. Elan Begunje 197, 3. Iskra Otoče 196 točk;

skupaj: 1. Elan Begunje 251, 2. Veriga Lesce 250, 3. Iskra Otoče 240 točk; avto rally - nastopilo je 82 tekmovalcev: 1. Veriga Lesce 156, 2. Elan Begunje 144, 3. GG Bled 110 točk; balinanje - nastopilo je 50 tekmovalcev: 1. Društvo upokoencev Radovljice, 2. Veriga Lesce I., 3. Veriga Lesce II; odbojka - nastopilo je 240 tekmovalcev. Ženske: 1. Iskra Lipnica, 2. Upravni organi SO Radovljica, 3. LIP Bled; moški: 1. Veriga Lesce, 2. Plamen Kropa, 3. GG Bled; namizni tenis - nastopilo je 140 tekmovalcev. Ženske: 1. LIP Bled 66, 2. Upravni organi SO Radovljica, 3. Elan Begunje 23 točk; moški: 1. Elan Begunje 91, 2. Veriga Lesce 67, 3. LIP Bled 54 točk; skupaj: 1. - 2. Elan Begunje in LIP Bled 114 točk, 3. Veriga Lesce 88 točk; kegljanje mešano - nastopilo je 908 tekmovalcev. Ženske: 1. Iskra Otoče, 2. Elan Begunje, 3. Veriga Lesce; moški: 1. Veriga Lesce, 2. Elan Begunje, 3. Iskra Otoče; skupaj: 1. Veriga Lesce 246 točk, 2. Elan Begunje 231 točk, 3. LIP Bled 165 točk;

V tekmovanju ženskih ekip za celoletno uvrstitev na SŠI 1980 je skupaj nastopilo 676 tekmovalcev, najboljša mesta pa so oboje ženske naslednje OO ZS: 1. Elan Begunje 470 točk, 2. LIP Bled 391 točk, 3. Veriga Lesce 357 točk, 4. Vezanine Bled 342 točk, 5. Iskra Lipnica 323 točk.

V tekmovanju moških ekip za celoletno uvrstitev na SŠI 80 je skupaj nastopilo 2900 tekmovalcev, najboljša mesta pa so oboje naslednje OO ZS: 1. Veriga Lesce 1442 točk, 2. Elan Begunje 1276 točk, 3. Iskra Otoče 568 točk, 4. LIP Bled 565 točk, 5. GG Bled 549 točk.

V tekmovanju OO ZS za celoletno skupno uvrstitev na SŠI občine Radovljica za leto 1980 je nastopilo 3.476 članov sindikata iz 96 OO ZS. Posamezne OO ZS pa so oboje naslednje mesta: 1. Veriga Lesce 1.799 točk, 2. Elan Begunje 1.752 točk, 3. LIP Bled, 956 točk, 4. Iskra Otoče 896 točk, 5. Iskra Lipnica 653 točk, 6. GG Bled 501 točk, 7. Vezanine Bled 548 točk, 8. Plamen Kropa 316 točk, 9. Upravni organi SO Radovljica 302 točk, 10. HTP Bled 219 točk. V. M.

Košarka

Kamničani bolj od Ločanov

KRANJ - V nadaljevanju moške in ženske slovenske košarkarske lige in druge zvezne ženske košarkarske lige so prvenjska motiva dosegle lepe uspehe.

Zirovska Alpina je v drugi ligi za ženskimi igrišču premagala Novi Zagreb medtem ko so Savtance brez težav došli doma z Rogaško, Jeseničanke pa so slavile v Sežani. V moški republiški ligi so Kamničani doma bili boljši od Lokainov medtem ko je kranjski Triglav izgubil v gostovanju v Trbovljah.

Izidi - ženske - Alpina: Novi Zagreb 75:70 (43:40), Seničice: Jeseničanke 70: (28:43), Sava: Rogaška 108:87 (52:31); moški - Kamnik: Lokainvest 88: (49:43), Rudar: Triglav 96:81(53:31).

PO POTEH KOKRŠKEGA ODREDA

Smučarska tekaška proga, ki je bila za dupljanski maraton dobro pripravljena je seveda ostala. Poteka od vasice Duplje pa vse do Kranja. V velikem loku zavija pri vrtnarji čez polja proti Kokrici in Polici. Nanjo se priključi smučina, ki je speljana tik ob Gorenjskih oblačilih, kar je še posebno pri rokri prebivalcem severnega predela Kranja. Zasluga in pohvala za ureditev te pripada tekaški sekciji SK Triglav.

Če doleže se niste utegnili stopiti na tekaške dilce, svetujemo da ne oklevate, saj so prav sedaj in tu doma idealne razmere, pa čudovito vreme, prijetna družba rekreativcev in še kaj. Spoznali boste številne sprehalce, smučarje, sankarje, in če ste ljubitelji samote, vam bo tisti del proge, kjer prečka cesto Kokrica - Naklo, skozi borov gozd, najprijetnejša. Tu vas bo prevzela tišina, pljuča se vam bodo razpela v polno širino, uživali boste v dobri smučini. TP

Znani smučarski tekaški trener iz Križev Vinko Grašič je v Dupljah tekel s svojo ženo, štirinajstmesečnega sina Klemena pa si je zadal kar v nahrbtniku. Klemenu je bil očetov tek tako všeč, da si je po teku privoščil zaslužen spanec.

Orodna telovadba

ŠSD Polet zmagovalec

TRŽIČ - V Trzinu so nekaj dni pred začetkom zimskih počitnic vsa tri šolska športna društva pripravila, vsako v svoji starostni skupini, občinska prvenstva za učenke in učence od 3. do 8. razreda v orodni telovadbi. Največ uspeha so imeli člani in članice ŠSD Polet z osnovne šole heroja Bračiča, ki so bili prvi v vseh treh starostnih skupinah.

Rezultati - 3. in 4. razred: vrstni red posameznikov - učenci: 1. Peharc, 2. Pijavč, 3. Sušnik (vsi Polet); učenke: 1. Hladnik, 2. Sedminek (obe P), 3. Kern in Jakšič (obe Kokrški odred); bradlja - učenci: 1. Gros, 2. Sušnik, 3. Strojina (vsi P); učenke: 1. Kern, 2. Hladnik (obe P), 3. Dobre in Jakšič (obe KO); drog - učenci: 1. Pijavč (P), 2. Škofc (S) in Peharc (P); gred - učenke: 1. Sedminek, 2. Hladnik (obe P), 3. Jakšič (KO) in Lavšager (P); preskok - učenci: 1. Strlič, 2.-4. Peharc, Pijavč, Košir (vsi P); učenke: 1. Dobre, 2. Jakšič (KO), 3.-7. Eigner, Mirt (obe Storič), Zupan (P), Romih (P), Albreht (KO); parter - učenci: 1. Strlič (P), 2.-3. Stručelj (S) in Peharc (P); učenke: 1. Kern, 2.-3. Sedminek in Milnar (obe P); ekipno: 1. Polet 1.354,9, 2. Kokrški odred 311,0, 3. ŠSD Polet 11.330,4, 4. Storič 323,1; 5. in 6. razredi: vrstni red posameznikov: učenci: 1. Uzar, 2. Ahačič (oba P), 3. Strniša (KO); učenke: 1. Meglič, 2. Šober (obe P), 3. Grdič (S); gred - učenke: 1. Meglič (P), 2.-3. Nunar

in Šušter (obe KO); drog - učenci: 1. Uzar (P), 2.-4. Strniša (KO), Ahačič (P), Strojina (S); bradlja - učenke: 1.-2. Šober, Meglič (obe P), 3.-4. Nunar (KO) in Gosar (P); učenke: 1.-2. Uzar in Ahačič (oba P), 3. Potrobujač (P); parter - dekleta: 1. Meglič (P), 2. Seliškar (KO), 3.-7. Šober (P), Mešič, Nunar (KO), Seliškar in Gosar (obe P); učenci: 1. Uzar (P), 2. Krajc (KO), 3. Ahačič (P); preskok - učenke: 1. Meglič (P), 2. Šober (P), 3.-4. Leibacher (P) in Jakovljevič (S); učenci: 1.-3. Uzar, Ahačič in Lovrenčak (vsi P); ekipno: 1. Polet 1.355,15, 2. Kokrški odred 358,30, 3. Polet II. 355,30, 4. Storič 318,00; 7. in 8. razredi: vrstni red posameznikov - učenci: 1. Ribnikar (KO), 2. Bečan, 3. Ribič (oba P), 4. Strniša (KO), 5. Škaper (S); učenke: 1. Dovžan, 2. Košir, 3. Romih, 4. Bukovnik, (vse P), 5. Termoth (S); bradlja - učenci: 1. Bečan (P), 2. Strniša (KO), 3. Ribič (P); učenke: 1. Dovžan, 2. Košir, 3. Romih (vse P); parter - učenci: 1. Ribič, 2. Bečan (P), 3. Ribnikar (KO); učenke: 1. Dovžan, 2. Košir, 3. Bukovnik (vse P); preskok - učenci: 1. Vodnik (S), 2. Ribič (P), 3. Škaper (S); učenke: 1. Košir, 2. Dovžan, 3. Bukovnik (vse P); drog - učenci: 1. Ribnikar (KO), 2. Bečan (P), 3. Škaper (S); gred - učenke: 1. Dovžan (P), 2. Mejač (S), 3. Cegljar (S); gred - učenke: 1. Dovžan (P), 2. Mejač (S), 3. Cegljar (S); ekipno: 1. Polet 354,9, 2. Storič 349,8, 3. Kokrški odred 326,4. J. Kikel

Smučarski skoki

Skakalci nabirajo točke za pokal SRS

KRANJ - Tudi med minulim vikendom so skakalci imeli nekaj tekmovalnih točk pokala SRS. V vseh kategorijah sta bili doslej dve tekmovalni, razen mlajši pionirji, ki so imeli že tri prireditve in so tako absolvirali polovico določenih tekmovalnih Cicibanov pa bodo začeli s tekmovalni za pokal SRS 24. januarja.

V soboto so tekmovali v zelo hladnem vremenu (-10°C) mlajši pionirji na 30-m skakalnici v Žireh. Tokrat je zmagal Jeseničan Joško Šmid pred Debelakom (Ilirija), ki je po tretjem kolu prevzel vodstvo

v točkovanju za pokal SRS. Doslej vodeti Kešnar iz Adergasa je bil v Žireh četrti in je padel na drugo mesto. Tudi na tej tekmi je bil Tržičan Zupan tretji. Vsi štirje pa so sedaj edini kandidati za letošnjega pokalnega prvaka Slovenije.

Na Predmeji so imeli drugo preiskovalno mlajši mladinci. Zanesljivo je zmagal Kranjčan Česen, ki v skupnem seštevk krepko vodi za točke pokala SRS. Na drugem mestu je bil Jeseničan Dolar, ki pa je strejši pionir in je torej v točkovanju nastopil izven konkurence. Tržičan Poljanec pa je bil tretji. Torej, popoln uspeh gorenjskih skakalcev na prireditvi na Primorskem. Na meddruštvenem tekmovalju v Ljubnem ob Savinji pa je med člani zmagal Jeseničan Ivo Zupan, ki je s skokom 64 m postavil nov rekord skakalnice. Drugi je bil Anžel, tretji Bajc, četrti Veličkonja, peti Tepeš (vsi v.p. Kranj), šesti Finšgar, sedmi Šink (oba Triglav). Med mladinci je bil najboljši Jošt (Tržič), med pionirji pa je zmagal Kranjčan Semenič pred Jelečičem (Ilirija) in Šilarjem (Triglav).

Jutri, v soboto 17. januarja, bo v Logatcu prvenstvo SRS za starejše pionirje, v nedeljo pa bo v Ljubnem tekmovalje mlajših mladincev za pokal SRS.

J. Javornik

LOKOSTRELSTVO

Exoterm najuspešnejši

LJUBLJANA - V hali Tivoli je bila prva letošnja lokostrelska tekma, dvoranska FITA, za pokal Jugobanke. To tekmovalje je bilo tudi prvo za jugoslovanski lokostrelski pokal. V močni konkurenci, saj je nastopilo sedemdeset tekmovalcev iz vseh jugoslovanskih lokostrelskih klubov, je največ uspeha imelo moštvo kranjskega Exoterna.

Moški - free slog - 1. Ploj (Maribor) 566, 2. Matkovič (JLA) 565, 3. Oblak (Donat) 559; mladinci - 1. Marko Podržaj (Exoterm) 559 (jugoslovanski mladinski rekord), 2. Šarič 530, 3. Popović (oba Reka) 502, ženske - 1. Marinšek (Jugobanka), instiktivno - moški - Colnar (Kamnik), 2. Breščak (Jugobanka), 3. Kurantar (Exoterm), compound - 1. Robič (Jugobanka), 2. Fock (Exoterm), 3. Ličina (Jugobanka); postrva - 1. Exoterm (Marjan in Marko Podržaj, Bukovec), 2. Maribor, 3. Dubrova (Zagreb).

Po tem tekmovalju so bili podeljeni pokali za pokal jugoslovanski pokal '80. Ta pokal podeljuje Lokostrelska zveza Jugoslavije, pokrovitelj je Slovina Coca Cola iz Ljubljane. V tem tekmovalju je bil pri moških najboljši Marjan Podržaj iz Exoterna, drugi je Oblak (Donat), tretji pa Matkovič (Vršač). V free slogu je bil najboljši Bleiweis iz Jugobanke.

A. Fock

Plavanje

ŠSD Storžič zmagal

TRŽIČ - Šolsko športno društvo Storžič z osnovne šole heroja Grajsarja je pripravilo letošnje občinsko prvenstvo učencev in učenk vseh treh osnovnih šol v plavanju. V treh posamičnih disciplinah ter v štafeti bojih 4 x 25 metrov se je pomerilo okrog 60 najboljših. V skupnem seštevku so imeli največ uspeha člani in članice ŠSD Storžič pred ŠSD Polet, medtem ko ŠSD Kokrški odred ni imelo popolne ekipe. Zmaga ŠSD Storžič ni presenetljiva, saj ima v Trzinu že ta šola svoj bazen.

Rezultati: prvo - fantje: 1. Zupan (P) 42,41, 2. Loborec 44,41, 3. Markič 44,55, 4. Miklič (vsi S) 45,75, 5. Mali (KO) 53,05; dekleta: 1. Termoth 50,03, 2. Kramer 50,34, 3. Teran (vse S) 50,36, 4. Meglič 51,31, 5. Ivanovič (obe P) 52,70; prosto - fantje: 1. Markič 33,36, 2. Suštar (oba S) 35,06, 3. Zupan (P) 36,13, 4. Uzar (S) 36,41, 5. Demšar (P) 43,87; dekleta: 1. Gomboc (S) 43,58, 2. Kapelj (P) 48,28, 3. Meglič (P) 49,58, 4. Grdič 49,61, 5. Blažič (obe S) 52,36; hrbtno - fantje: 1. Meglič (S) 46,12, 2.-3. Rotar in Suštar (oba S) 47,38, 4. Lazukič (P) 54,06, 5. Mali (KO) 56,06; dekleta: 1. Teran 50,99, 2. Termoth (obe S) 54,27, 3. Meglič (P) 58,64, 4. Gomboc (S) 60,98, 5. Slatnar (P) 66,62; štafeta - 4 x 25 m prvo: fantje: 1. Storič 1:19,80, 2. Polet 1:33,93, dekleta: 1. Polet 1:34,88, 2. Storič 1:35,22; prosto: fantje: 1. Storič 1:02,49, 2. Polet 1:16,27, dekleta: 1. Storič 1:23,57, 2. Polet 1:46,70. J. Kikel

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

R A Z P I S U J E

SPREJEM UČENCEV V ŠOLO ZA MILIČNIKE KADETE

POGOJI ZA SPREJEM

- Na razpis se lahko prijavijo mladinci, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
- da so uspešno končali osnovno šolo
 - da niso starejši od 17 let
 - da so telesno in duševno zdravi
 - da zoper nje ni bil izrečen vsaj en ukrep ter da niso v kazenskem postopku
 - da obvladajo slovenski jezik
 - da imajo pisмено privoljenje staršev ali skrbnikov

KANDIDATI NAJ SE PRIJAVIJO NA RAZPIS

- NAJPOZNEJE DO 31. MARCA 1981 na pristojni postaji ali oddelku milice**
- prijavo za vpis v šolo naj oddajo na obrazcu 1.20, kolkovano s 4.- din, ki jo morajo obvezno podpisati starši ali skrbniki, kar je hkrati tudi dokaz o njihovem privoljenju za vpis
 - priložijo spričevalo o uspešno končani osnovni šoli; kandidati, ki se obiskujejo osmi razred, naj predložijo spričevalo za prvo polletje osmega razreda; spričevalo o končani osnovni šoli pa takoj, ko ga dobijo
 - pisмено priporočilo in mnenje šole, v kateri se je zadnje leto šolal

Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse razpisane pogoje, bodo vabljeni na zdravniški pregled, psihološki preizkus, preizkus telesnih zmogljivosti in znanja slovenskega jezika.

Pri sprejemu v šolo za miličnike kadete bodo imeli prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in tisti, ki bodo uspešnejši pri preizkusu znanja. O tem, ali je bil kandidat sprejet ali zavrnjen, bo obveščen do 10. junija 1981.

ZAČETEK IN TRAJANJE ŠOLANJA

Začetek šolanja bo 1. septembra 1981 in bo trajalo štiri leta.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV

Učenci imajo v šoli za miličnike kadete brezplačno stanovanje in hrano, uniformo, obutev, perilo, učne pripomočke, zdravstveno in invalidsko zavarovanje ter pravico do denarnega zneska za osebne potrebe.

Kdor uspešno konča šolanje in je bil najmanj tri leta miličnik, je oproščen služenja vojaškega roka. Po končanem šolanju mora delati v organih za notranje zadeve najmanj osem let.

O pravicah in dolžnostih učencev se ob sprejemu v šolo sklene pogodba.

VSA POJASNILA DAJEJO

1. Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije, telefon 327-290
2. Šola za miličnike kadete, Ljubljana, Tacen 48, telefon 51-737 in
3. vse postaje in oddelki milice.

(Deveto evropsko mladinsko prvenstvo v alpskih disciplinah)

Stari vrh bo gostil najboljši naraščaj Evrope

SKOPLJA LOKA - Smučarski klub Alpetour in organizacijski odbor, vodi ga predsednik Janez Šter, se skrbno in resno pripravljata na letošnje evropsko mladinsko prvenstvo, ki bo v zadnjih dneh januarja in prvga februarja na smučiščih Starega vrha.

Na tem prvenstvu bodo nastopili vsi najboljši mladi smučarji in smučarke iz Evrope, pravico nastopa imajo tudi tekmovalci in tekmovalke izven evropskih držav. Zato se na Starem vrhu v dneh mladinskega evropskega prvenstva res obeta odlična mednarodna udeležba najboljših mladincev in mladink iz Evrope, Amerike in Japonske. Pravico do starta imajo namreč tudi tisti tekmovalci in tekmovalke, ki že uspešno vozijo v obeh svetovnih alpskih in evropskih pokalih. Tu je vrsta odličnih mladih alpincev in alpink. Le-ti že mesajno štrne najboljšim v obeh pokalih.

Tako bomo na devetem evropskem mladinskem prvenstvu, ki bo od 26. januarja do 1. februarja na Starem vrhu, videli na delu cvet evropskega mladinskega alpeškega smučanja. Rok prijave bo zaključen 20. januarja. Pokroviteljstvo je prevzela delovna organizacija IMP iz Ljubljane, na čelu častnega odbora pa je Stane Dolanc.

27. 28. in 29. januarja bo trening smučarjev, v četrtek 30. januarja bo slovenska otvoritev ter smuk za moške in ženske, v soboto 31. januarja je veseljalom za obe kategoriji, 1. februarja pa bo na sporedu še slalom za mladince in mladinke. Loški SK Alpetour pa je v februarjskih dneh organizator tudi pionskega alpeškega kriterija.

dh

Osnovna šola SIMON JENKO Kranj

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA V ODDELKU PODALJŠANEGA BIVANJA

za določen čas (nadomeščanje delavke, ki je na porodniškem dopustu)

Nastop dela takoj.

Razpis velja do zasedbe del.

Prijave pošljite na naslov Osnovna šola Simon Jenko, Kranj, komisija za delovna razmerja, Ulica 31. divizije 7a.

Tekmuje 18 ekip

KRANJ - V organizaciji komisije za kolarstvo pri ZTKO Kranj se je pričelo kolarstvo tekmovalje članskih ekip za zimski pokal mesta Kranja 1980/81. Prijavilo se je 18 ekip, ki se v treh skupinah borijo v liga sistemu vsak z vsakim, prvaki pa bodo odigrali v finalnem delu odlične tekme za osvojitve enega od prvih treh mest.

Večina tekem se odigra v novi dvorani na Pisanini.

V prvi skupini tekmujejo: Trim Zalog, Vod. stolp - B, Sava - B, Vod. stolp - A, Sava - A, Gotik.

V drugi skupini Senčur, Plamen, Bitnje, Kokrica, Bekal in Naklo, v tretji skupini pa Sigma, Neznani, Planina, Begunje, Iskra ter Kokra B.

Srečanja so zanimiva, saj nastopajo vse favorizirane ekipe iz kranjske občine.

M. Čadež

LIP BLEĐ
Lesna industrija
TOZD Lesna predelava
Mojstrana n.s.o.o.

razpisuje javno licitacijo za prodajo

AVTOMOBILA KOMBI
IMW 1600 - SUPER B,
LETNIK 1971,
v voznem stanju.

Pogoji:

- izklicna cena 25.000 din
- plačilo takoj,
- kavgijo v višini 10 odstotkov od izklicne vrednosti je potrebno položiti pred pričetkom licitacije v tajništvo, TOZD Lesna predelava Mojstrana.

Licitacija bo v petek, dne 23. januarja 1981 ob 12. uri pred upravno stavbo TOZD, Lesna predelava Mojstrana.

J. Kikel

88

DAMINA SPLETKA

4. Ka2 b3+!
5. Kb3: La4+
6. Ka2 Kb4
7. b3 Lb3:+
8. Kb2 Td1
9. Lb1 Td2+
10. Ka1 Kc3

Beli se je vdal. Preti La3 z matiranjem.

VABA

Šahovske prevare so mnogotere. Ena izmed njih se skriva za t. im. »zastupljenim« kmetom, ki deluje kot vaba. Seveda pa moramo pri nastavljanju pasti paziti, da je nasprotnik ne obrne v svojo korist.

Položaj na diagramu 158 (FUDERER - PUC; Ljubljana, 1961) je nastal po Dc4xh4?; beli je požrl vabo. Verjetno je računal predvsem naslednje možne variante 1. ... Dd5: 2. Db8+ in nato Dc7: oziroma 1. ... Sd3 2. Dd6: itn. ter 1. ... Tb7 2. Dc4 itn. Toda čaka ga presenečenje.

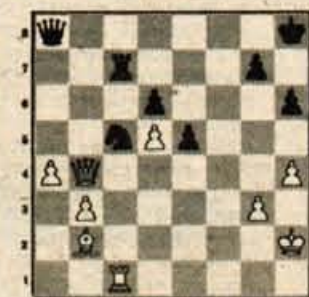

Diagram 158

1. ... Dd6!
Izvrstna poteza. Preti Df2+ z osvojitvijo lovca, hkrati pa varuje kmeta na d6.

2. Tc2
- Ne gre 2. Dd2 zaradi Sb3: niti 2. Dd1 zaradi Sd3.

2. ... Sd3
3. Dd2 Sel!!

Skrita ost kombinacije, poanta. Črni skakač sedaj omogoči svoji dami prehod v nasprotnikov tabor.

4. Tc3 Tc3:
5. Dc3: Df2+
6. Kh3 h5!

Beli se je vdal. Preti 7. ... Dg2 mat.

KOMBINACIJA

Ni šahovske igre brez kombiniranja. Pa vendar so pozicije, za katere še posebej pravimo, da so zrele za kombinacijo, da je kombinacija »v zraku«. Na primer tiste, ki že na prvi pogled omogočajo možnost vezanja figur, posrednih napadov na kralja, vdora težkih figur v nasprotnikov tabor itn. Oglejmo si položaj na diagramu 159 iz partije VOROTNIKOV - TOLONEN (Jaroslav, 1975).

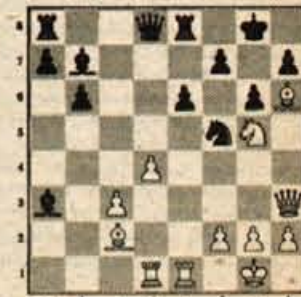

Diagram 159

Dr. Srdjan Baudak (Nadajetanje v naslednji številki)

Dihamo onesnažen zrak

Gorenjske občine še nimajo sanacijskih programov za zmanjšanje onesnaženosti zraka — Radi bi boljši zrak, toda edini načrtnejši poseg na Gorenjskem je odpraševalna naprava nove jeseniške elektrojeklarne — S počasnim in težavnim menjavanjem stare tehnologije za novo se tudi Kranj še dolgo ne bo izkopal iz tretje skupine

Letošnjo zimo niti na Gorenjskem ne dihamo najbolj čistega zraka. Za takšno trditve nam niti ni potrebno pregledovati izpisov merilnih naprav postavljenih sicer le v Kranju in na Jesenicah. Zaradi energetske krize in znanih težav pri oskrbi z nafto so namreč trda goriva marsikaj zamenjala drago nafto. Čeprav smo prejšnja leta v skrbi za čistejši zrak imeli kup pripomb na naše rafinerije, da namreč nekateri naftni derivati pri izgorevanju še vedno preveč onesnažujejo zrak, pa v sedanjih situacijah mečemo na ogenj tudi take vrste premoga, ki pri izgorevanju vsebujejo velike količine strupenega žvepovega dioksida. Kaže, da se bo v nekaj naslednjih letih iz individualnih kurilnic vse bolj kadil premogov dim, pa tudi marsikje bo industrija premenjala mazut za premog.

»Glede na vse to bodo kranjska in jeseniška ter tržaška občina še naprej ostale v tretji skupini po onesnaženosti zraka z žvepovim dioksidom,« pravi predsednik skupščine interesne skupnosti za varstvo zraka za Gorenjsko inž. Zoran Krejč, brez dvoma pa se v teh pogojih, ki jih kroji energetska kriza s še tako dobrim programom ne more prevetriti onesnaženega zraka polne Savske doline. Na boljšem so, vsaj kar se žvepovega dioksida tiče, v radoviški in škofjeloški občini, ki zaradi tega niti ne sodita v tretjo skupino in jim zato niti ni treba pripraviti sanacijskih programov za čistejši zrak. Sicer pa sanacijskih programov kot jih zahteva zakon o varstvu zraka niso pripravili tudi v ostalih občinah, le ponekde so prišli do popisa virov onesnaževanja. Razlogov, da sanacijskih pro-

gramov v občinah niso spravili na papir, je več, med drugim ta, da ni podatkov o onesnaženosti zraka, ker je pre malo stalnih meritvenih mest; mobilni laboratorij za merjenje zraka za vso Slovenijo pa je prav tako ostal le pri načrtu, saj še ni sistema za zbiranje denarja za sanacijske programe, interesne skupnosti za varstvo zraka in takšne preventivne akcije, kot je mobilni laboratorij.

»Skratka, zavrteli smo se v krog,« pravi inž. Krejč, vendar pa menim, da kljub neresenemu financiranju za posege v naš onesnažen zrak, nek napredek je. Predvsem se je spremenila zavest o tem, da zraka ne bi smeli še naprej onesnaževati na dosedanj način, kljub temu, da imamo sedaj manj možnosti za ukrepanje. Še manj je verjetno možnost, da bi stare vire onesnaževanja vsaj omlili, če ne že odpravili; to je ponekod sila težko, predvsem pa predrago. Preostane le nadomeščanje stare tehnologije z novo, ki poleg ekonomskih učinkov tudi manj vpliva na onesnaževanje okolja in tudi zraka.

Primer nove tehnologije, ki upošteva tudi v kar največji meri vpliv na okolje je prav gotovo odpraševalna naprava nove elektrojeklarne na Jesenicah; filterne naprave naj bi ujele v filtru okoli 40 odstotkov vsega prahu, ki ga sedaj jeseniška železarna izpušča v zrak in okoli 90 odstotkov prašnih delcev iz obeh elektropeči. Po opustitvi martinov in visokih peči, bo sodobna elektrojeklarne, graditi naj bi jo začeli letos, le malenkostno onesnaževala zrak. Seveda pa Jesenice ne bodo dihale čistejšega zraka že v dveh, treh letih, verjetno bo trajalo nekaj dlje, vendar pa bodo na Jesenicah s to investicijo tudi uresničili sanacijski program za boljši zrak.

Druge gorenjske občine so seveda daleč od takšnih velikopoteznih načrtov, ki bi obenem tudi osnažili zrak; vendar pa se pri zamenjavi stare tehnologije za novo ob investicijah, kot so nova asfaltna baza in nova sežigalna naprava na odpadke v kranjski občini, v kar največji meri upošteva tudi varovanje okolja in seveda zraka. Zataknilo pa se je pri obnavljanju kotlovnice v Tekstilindusu, saj se ne da zdej — kot kaže — za zmanjšanje onesnaževanja zraka kaj dosti storiti.

S. Saje

L. M.

Pogled iz helikopterja — V živ led uklenjene Kamniške Alpe so v letošnji zimi trda preizkušnja tudi za dobro opremljenega, zdržljivega in previdnega planca: brez prave preme in slabo pripravljene se zato nepodajamo v gore. — Foto: F. Ekar

Zima je v gorah trša

Vsako podcenjevanje zimskih razmer v gorah se utegne za planinca tudi nesrečno končati — Reševalci so resda pripravljene tvegati veliko obnem pa neredko ugotavljajo, da v gorah bo truje nesrečam nepredvidnost, slaba oprema in nepremišljenost.

KRANJ — Ni sicer ravno redko, da sredi najhujše zime gorski reševalci pregledujejo strma ledena pobočja, domala do vratu globoko v snegu, ki obleži v kotanjah, gazi in iščejo sledi za izgubljeni planinci, sledi, ki je je že zdavnaj razpihal orkanski veter ali pa zametel nov sneg. Toda tako zgodaj kot letošnjo zimo, kranjski reševalci že nekaj let niso imeli reševalne akcije. Gore so seveda tudi pozimi mikavne in za izkušenega dobro opremljenega planinca tudi dosegljive. Slaba oprema in pa podcenjevanje zimskih nevarnosti v gorah pa je prehud davek, ki se navadno plača z izginitjem.

Kranjski in kamniški gorski reševalci so 6. januarja letos ob pomoči helikopterja RSNZ pregledovali pota po Grintavcu, Korošici, Koglu in Kokrakem sedlu, da bi morebiti našli planinca, ki je baje izgubil v tem predelu po 1. januarju letos. Kljub temu, da so skrbno preiskali vse možne kraje, bredli v visokem snegu, pa planinca niso našli. V zimskih pogojih in praktično brez vsakega namiga, kam naj bi se planinec usmeril, saj ni v nobeno pisno knjigo zapisal, kam je namenjen je iskanje človeka v

ledu in snegu bolj podobno iskanju šivanke v senu. Letošnji januar je izredno hladen, zato je vsa pobočja nad gozdno mejo zaledenela, sneg je zaradi hudoga vetra spihal in nanosilo v kotanje. Najmanjša nepredvidnost se v takšnih pogojih lahko spremeni v katastrofo.

»Posebno nevarno je zdaj samohodce, ljudi, ki tako sami hodijo v gore in pri tem pozabljajo, da se v mrazu človek hitreje izčrpa, če pa zaradi kakšne poškodbe obliči, v kratkem čas zmrzne,« pravi predsednik kranjskega PD Franci Ekar, ki skupaj s trinajstimi gorskimi reševalci v začetku januarja skušal najti pogrešanega planinca. Ta mesec in tudi naslednji pri nas počitnice, zato bo kajpa kar precej planincev odšlo tudi do nekaterih zimskih postojanih na zimovanju, organizirane planinske šole, nekateri se tudi že pripravljajo na turno smučanje. Noben tak pohod na zimske gore ne bi smel biti brez strokovnega vodstva, udeleženci pa morajo vsa navodila vodstva pohoda in zimovanja upoštevati. Nesreč kot posledice napačnih odločitev v gorah, smo pri nas že imeli.

L. M.

NESREČE

NEZGODA V KRIZIŠČU

Tržič — V četrtek, 15. januarja, ob 5.50 se je v križišču Cesta JLA in Ste Marie aux Mines pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Peter Perko (roj. 1957) iz Tržiča je pripeljal po Cesti JLA, v križišču pa mu je z leve strani nenadoma pritekla pred avtomobil Marija Ažman (roj. 1929) s Podbrezj. Voznik je sicer zaviral, vendar pa nezgode ni mogel preprečiti. Ažmanovo so huje ranjeno prepeljali v jeseniško bolnišnico.

AVTO ZANESLO V LEVO

Kranj — Na magistralni cesti v Jeprškem gozdu se je v četrtek, 15. januarja, nekaj po 15. uri pripetila hujska prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Fejzo Brajović (roj. 1940) s Kokrice je vozil proti Kranju, v levem preglednem ovinku pa ga je na spolzki cesti zaneslo v levo prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Franc Koštrc (roj. 1932) iz Ljubljane. Voznik Koštrc se je sicer umikal v desno, da bi preprečil trčenje, vendar je avtomobil Bajrovič kljub temu trčil vanj. V nesreči sta bila huje ranjena voznik Bajrovič in sopotnica Ševdija Bajrovič, lažje in voznik Koštrc, lažje pa še dva sopotnika v Bajrovičevem avtomobilu. Škode na avtomobilih je za 80.000 din.

AVTOBUS V PEŠČA

Kranj — V četrtek, 15. januarja, nekaj po 21. uri se je na Smledniški cesti pripetila prometna nezgoda, v kateri je bil huje ranjen Milan Pirca (roj. 1932) iz Trboja. Voznik avtobusa Stane Roblek (roj. 1940) iz Predoselj je vozil proti Hrastju, pri hiši št. 118 pa je sredi ceste zagledal pešca in zato sunkovito zavil v levo, da bi se mu izognil. Vendar pa na zasneženi cesti kljub temu nesreče ni mogel preprečiti, tako da je avtobus Pirca zadel. Huje ranjenega so prepeljali v Klinični center.

NEZGODA NA JELENOVEM KLANCU

Kranj — V petek, 16. januarja, 18.30 se je na Ljubljanski cesti Jelenovem klanecu pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje po levi. Voznik osebnega avtomobila Slavko Pavlič (roj. 1959) iz Senčurja je vozil po klanecu navzgor in iz neznanega vzroka zapeljal v levo ter čelno trčil v tovorni avtomobil, ki ga je nasprotne smeri pripeljal Ratu Kondič (roj. 1946) iz Kranja. Tovorjak je zapeljal skrajno desno celo ustavit, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Voznika Pavliča so razbitega avtomobila lahko rešili šele gasilci z varilnimi aparati. Huje ranjenega so ga prepeljali v Klinični center.

SANKANJE PO CESTI

Kranj — V soboto, 17. januarja, nekaj pred 15. uro se je na cesti P na Jošta pripetila prometna nezgoda zaradi sankanja po cesti. Sedemletni Anton Lucovič iz Šiškovskega naselja se je sankal po klanecu in se pripetilo pred avtomobil, ki ga je vozil Janez Rakovec (roj. 1951) iz Gornje Voznice. Voznik otroka na cesti ni mogel pravočasno opaziti, tako da ga avtomobil zadel. V nesreči je dobil pretres možganov, zlomil si tudi ključnico. Zdravi se v Kliničnem centru.

PREHITRO V OVINEK

Škofja Loka — V nedeljo, 15. januarja, ob 15.30 se je na regionalni cesti v Poljanah pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Leopold Krašovec (roj. 1959) iz Jesenic prehitro pripeljal v levi napregli ovinek, zaradi tega ga je zaneslo v desno. V nesreči je bil voznik lažje poškodovan, prav tako tudi sopotnica Marija Plasin. Škode v vozilu je za 20.000 din.

L. M.

Okvara kranjskogorskega vodovoda

Zadnje dni prejšnjega in prve dni letošnjega leta je nastalo več okvar na vodovodni napeljavi v Kranjski gori — V nekaterih hotelih so imeli težave pri oskrbi z vodo — Zahtevno odkrivanje počenih cevi in popravilo napeljave

Kranjska gora — Zadnji teden lanskega leta je v nekaterih kranjskogorskih hotelih, predvsem v Alpini, začelo primanjkovati vode. Te težave so se nadaljevale med prazniki in se občasno ponavljale v različnem obsegu vse do 9. januarja letos. Bile so bolj ali manj neprijetne za delavce in goste hotelov: najbolj v hotelu Alpina, kjer so celo ostali brez vode.

Problemi pri oskrbi z vodo so seveda zaskrbeli turistične delavce, ki so zato ukrepali vsak po svoje. Prišlo je tudi do obtožb odgovornih, češ da se niso dovolj organizirano in hitro lotili popravila vodovoda pa da so zato krivi za škodo zaradi poprejšnjih odhodov gostov iz hotelov. Tako trdijo zlasti v temeljni organizaciji Hotel Kompass, v kateri deluje tudi hotel Alpina.

Odgovorni za preskrbo z vodo, delavci Vodovoda z Jesenic, pojasnjujejo nastale težave, ki so tudi njim povzročile nemalo skrbi in dela. Od 28. decembra lani pa do 4. januarja letos so namreč porabili prek 450 ur za preglede in popravila vodovodnega omrežja. Da gre za neko okvaro, je posumil rejonski instalater v Kranjski gori že 27. decembra popoldan zaradi nenormalnega padca tlaka v vodovodnem omrežju in obvestil vodjo obrata Vodovoda na Jesenicah. Skupaj s pomočnikom je instalater naslednji dan pregledal celotno področje omrežja. Ker zaradi snega ni bilo moč najti mesta uhajanja vode iz cevi, je v ponedeljek ekipa treh delavcev skušala odkriti okvaro z zapiranjem in odpiranjem določenih odsekov omrežja. V torek, 30. decembra, je ugotovila, da je počila cev pri kranjskogorski osnovni šoli. Takoj se je tudi dogovorila, da bo komunalno podjetje Kovinar z Jesenic v sredo posodilo svoj bager in tri gradbene delavce za izkop jarka. Skupaj z osmimi delavci Vodovoda so na Silvestrovo do 13. ure popravili okvaro.

Odstranitev te napake in redna kontrola omrežja vseeno nista pripomogla k normalni oskrbi z vodo; v hotelih Alpina in AvtoCommerce so ostali celo brez nje. Delavci Vodovoda so prvi dan letošnjega leta odkrili še eno počeno cev v bližini mesta prve okvare. S pomočjo delavcev Kovinarja so jo zaradi pokvarjenega bagerja lahko odstranili šele naslednji dan. Toda tudi to ni pomagalo! Šele ko so 3. januarja našli manjšo okvaro vodovodnega priključka na gradbišču nove postaje milice in jo odstranili ter 4. januarja po podrobnih pregledih ugotovili, da imajo v Alpini skoraj zaprt dovodni ventil — ta je na skrbi njihovih delavcev za vzdrževanje, so se razmere izboljšale.

Vse kranjskogorske hotele, ki so imeli težave zaradi okvar vodovoda, normalno oskrbujejo z vodo od petka, 9. januarja. Do takrat so delavci Vodovoda stalno merili pretok vode

v omrežju in opravili prekope nekaterih nižje ležečih predelov Kranjske gore na druge zbiralnice vode, da bi vsem porabnikom zagotovili dovolj vode. Čeprav se poraba pri izjemno nizkih temperaturah znatno poveča, namreč ocenjujejo, da je prevelika. Obnem sumijo, da gre za še neodkrito okvaro, ki jo še vedno iščejo in si jo bodo prizadevali čimprej odpraviti. Kakor tudi ugotavljajo, bo treba v bodoče v Kranjski gori zgraditi še en zbiralnik vode nad hotelom Alpina ali povezati vodovod Podkoren-Kranjska gora z vodovodom Tamar-Rateče, da bi zagotovili normalno oskrbo z vodo ob okvarah ali največji porabi.

S. Saje

Trdožive podgane

Dvakrat na leto se z nastavljanjem selektivnega strupa sistematsko uničuje podgane — Podganji naravni sovražnik — mačka mora biti zaradi razširjene stekline zaprta

Te dni je služba za sistematsko deratizacijo pri Zavodu za socialno medicino in higieno Kranj začela v nekaterih občinah z vsakoletno akcijo uničevanja podgan, ki jo morajo zaradi trdoživosti tega glodalca ponavljati dvakrat letno. V sodelovanju s sanitarnimi inšpekcijami po občinah se bodo selektivni strupi nastavljali na že doslej običajnih mestih tako v stanovanjskih naseljih kot tudi v organizacijah združenega dela. Te dni so bila razposlana prva obvestila na naslove, kjer bodo najprej nastavljali vabe. Kot je znano, so že vrsto let strupeni pripravki za podganjo zalego na osnovi žita, česar se seveda domače mačke ali psi ne dotaknejo in zato ni nevarnosti, da bi poginjale »neprave« živali. Močnejši strupi, ki so bili v rabi pred selektivnimi strupi, zdaj niso več dovoljeni.

Vabe za podganje in mišje glodalce so lahko nastavljene tudi do pol leta, pa zato strup ne izgubi na moči. Prav zato tudi vab, potem ko so enkrat nastavljene, ne pospravljamo in ne mečimo proč; ob tem sicer ob vsakem nastavljanju strupa da navodila strokovni sodelavec zavoda, ki tudi odloča, kolikokrat je potrebno nastavljanje strup na določenem območju. Pred podganjo zalego niso varne niti povsem nove stavbe, saj se prilagodljivi glodalec, ki zna narediti veliko škodo in ga preganjamo tudi zaradi nalezljivih boleznih, ne umika ne pred čistočo ne pred nesnago. Črno podgano, ta je v naših

kraju bolj razširjena kot pa siva podgana, dolžimo, da prenaša razne črvesne nalezljive bolezni pa tudi viroze.

Podgana je znana po svoji škodljivosti in prenašanju boleznih, dodatno pa včasih zagode človeku, če se silno namnoži, saj taki primeri niso ravno redki. Da bi pri nas prišlo do takšnega pojava se ni ravno bati, vendar pa se podgane kljub temu lahko prav sedaj nekoliko namnožijo, saj zaradi stekline in obveznega kontumiranja (zapore) njen naravni sovražnik — mačka ne sme iz stanovanj.

Talina opekla delavca

Škofja Loka — V četrtek, 15. januarja, nekaj pred 21. uro se je v LTH v tozd Livarni v Vincarjih pripetila nezgoda, v kateri je dobil hude opekline Ante Stjepić (roj. 1954) iz Škofja Loke. Ko je v kotlu za tlačilno litje zmanjkovalo aluminija, je Stjepić v topilnici z zajemalnikom zajel talino segreto na 700 stopinj C. Zajemalka je bila hladna, zaradi česar so se na njem nabrale vodne kapljice, kar je ob stiku z vročo talino povzročilo brizganje stopljenega aluminija. Nekaj taline je pri tem steklo tudi Stjepiću za škornje in ga hudo opeklo po nogah. Prepeljali so ga na zdravljenje v Klinični center.